

**mustafa
sütlaş**

bilinçdişımın güncesi

2025'den kalan şiirli izler

bilinçdışımın güncesi

2025'den kalan şiirli izler

mustafa sütünlaş

2026

@ elektronik kitap.
kendi yayılım

mustafa sütlaş

**bilinçdışımın güncesi
2025'den kalan şiirli izler**

2026
şiir
(ey-72/ři-09)

kaynak gösterilerek ve bilgi verilerek
kısmen alıntılanabilir ve paylaşılabılır.

iletişim: musutlas@gmail.com
<http://www.sutlas.gen.tr>

“nedenler ve sonuçları”

soruyor yaşlı bilge:

- ne için yaşar insan?

yanıtlıyor adam:

*- dün yaşadıklarım bana yetmediğinden
diyor ve sonra ekliyor:*

*- bir de yarın neler olacağını çok merak
ediyorum...*

bilge ardını dönüp giderken mırıldanıyor

*- yarın bugünden farklı olmayacak ve
o da dün olduğu gibi sana yetmeyecek!*

şaşırtıyor adam ve bu kez o soruyor:

-nereden biliyorsun, sen müneccim misin?

başını geri çevirip yanıtlıyor onu

yüksek sesle:

- sen verdin cevabını,

*ne dün için, ne yarın için yaşamıyorsun... sen
neden yaşadığını bilmiyorsun...*

adam o anda olduğu yere düşüp ölüyor.

kıssadan hisse:

“nedenler biterse yaşam da biter!”

*herbirimiz bir ‘neden’e savrulduk
çoğu zaman bilmediğimiz ya da
adını koyamadığımız...*

*o neden bizi yaşıttıyor...
uzun, iyi ve güzel yaşamak için
bir nedeniniz olsun ve
nedenlerine yaşam boyu sıkı
sarılıp sahip çıkmalı insan!*

28 mart 2025

biten zaman

“bitişin farkını bilenlere”

bir gün biter her şey bir anda
başladığı gibi birden sonsuzda
sonsuzluk da yoktur aslında
boşluklara bir şeyler dolar
dolanın ne olduğu unutulunca
sonsuzluk denir adına

hayat sürerken tükenir ömür
anlamaz insan bitmeden
söyleyemez zamanını kimse
ecel vâki olunca bilinir ancak

yokun kanıtı olmaz
diyenlere inanmayın
bıraktığı boşlukla bilinir yokluk
oysa dokunamaz kimse boşluğa
yine de bilir herkes yokluk da
boşluk da hep oradadır

1 ocak

suskulu şiir

“kendini fark edip bilenlere”

şiir gençken âşık olduğunda yazılır
ya da kanın tadını dilinde damağında
duyduğunda ama anlatamadığında
yüreğinden çıkıp beyninin içindeki
sesleri kimselere duyuramadığında
çünkü şiir yalnız seslerle sözlerle değil
en çok susuşlarla suskularla yazılır

şiir bir de karıyınca yazılır
ayağın tökezleyip gövden toprağa baktığında
birilerinin sesleri kulağından kaçtığında
belleğindeki sözcükleri unuttığında
şiir bir de kocayınca yazılır
çünkü şiir yalnız seslerle sözlerle değil
en çok susuşlarla suskularla yazılır

8 ocak

kıymık

*“iz’in de sahibidir
eyleyen!”*

etimdeki kıymık gibi bazı anılar
acıtıyor dokununca batıyor derine
belleğimden yüreğime doğru yürüyor
biliyorum varacak bir gün hedefine

kalbim daha çok acıyacak
öldürmez ama bu acı insanı
gezer bedenimde kanlı canlı
bir kül kalır çanağın dibinde

kıymığın parçaları her yerde
acısını yaşayanlar biliyor
ölüm bir lütuf bazen insana
ama herkes aynı anda ölmüyor

12 ocak

mâdun

*“seviyeyi neyle
ölçmeli insan?”*

bir özün var ama özne değilsin
o senden, sen ondan ırak
varsın, görünmezsin
görünürsün, var olmazsın
bir hayalet değilsin elbet
hayal edilen bir şey de değilsin
kimsenin hayal etmeyeceği birisin
mağdursun kendince ‘ğ’si olmayan
ağlamaz kimseler senin için
anlayamazsın asla olan biteni
ve sende hiçbir zaman olmayanları
tökezlersin ana yolda fark etmezsin
düştüğünde anlayacaksın gerçeği
‘allah’ sanırsın kendini sıklıkla
her yerde hazır ve nâzırsın amma
yoksundur olman gereken yerde
ne olduğunu bilen ve bildiğini yapan
eyleyen öznelerin arasında

13 ocak

zinâkâr

*“talep eden varsa
arz eden hazırdır!”*

yüzü zinâ zulası saklıyor kendini
tenhâlarda geziyor o yüzden
genç ormanların içine girmiyor
berrak sular akıyor azgın ırmaklarda
karanlık şehirlere gün doğmuyor
kösnül beyfendilerin elleri cepte
kaşıyorlar yaralarını biteviye
sağalmıyor artık lâfla emirle tüze

kararlar hep en yukarıdan
ama emir kesemiyor demiri
testerenin dişleri kırık çünkü
düşmez kalkmaz bir ilâh sanıyor kendini
güveni yok kalabalıklara tek korkusu bu
yaratamıyor artık umduğu nesli
zürriyeti çoktan tükenmiş biliyor
hürriyetse artık umurunda değil

derdi devrimlerle ve devrimcilerle
asıyor kesiyor ünlüyor sabah akşam
cumhuriyetle birlik fingirdeşiyor faşizmle
topal kumandan, o ve sağır kral
belli sonları, herkes biliyor kötü olacak
kap kaçak tencere çalınacak arkalarından

düğünün bayramın eli kulağında
çengi zamanı zenneler oynak çıkmışlar yola
bir sabah ansızın gelecekler
raks edecekler önce hep birlikte
sonra zehiri kalmamış ihtiyar yılan
girecek koynuna istemeden

yasası var ama yaptığı hukuksuz
çaresi yok yine de yapacak,
çünkü görevi, işi bu ve elbette
emir en büyük yerden

15 ocak

eksik sesler

*“söyleyen bilmez
çalan bilir!”*

yorgun elleri
yaşlıydı çalgıcının
koptu telleri

kemanın hüznü
apak saçları döktü
tel yere düştü

duymadı kimse
bilemedi dinleyen
eksik notaları

17 ocak

ateşin sırrı

*“yanmak güzeldir
bir yakan olunca”*

gökyüzü bembeyaz yakmayan güneş
aşağıda gülen gözler ve dudaklar
susamışlar bitimsiz bir aşka
bazen de bedenin kösnül arzuyla

ateşlenir silâh kurşun ok olur deler
ve değer kalbe atılır şen bir kahkaha
ve o anda kararır bulutlar aşkın şüphesiyle
kalpler ve bedeb tutuşsa da ateşin aleviyle
yanar kavrulurlar ve değişirler bir anda
sevgileri döner sönmüş küle

kurşun unutmaz geldiği yeri
menzilini her zaman bilmece de
kavuşmak yoktur çokluk
vuslat kalır bilinmez zamanlara
nedensiz yangını söndüremez kimse
hattâ kendisi bile yakarı bilmezse

ateş yakar alev sarar kor olur
kör olur insan görmez kendini yakarı
bir yanarı içindeki yangını bilir
dalar serin sulara sönsün diye
söner her ateş harlayan olmazsa
söner her insan kavrayan olmazsa
bir bağ vardır hayatla ateş arasında

sınır ortadadır her zaman
ve engeldir zaman kurşuna
çatışmalar içinde yaşanır aşklar
hep ölüm kalım anlarında

18 ocak

küflü yeşil dünya

*“insan neylerse
kendi eyler”*

ilk nereden çıktı bilmedi kimse
taşların yeşiliydi hoş gösteren ilkin
büyük şehirlerin caddelerinin kenarında
tretuarlar da meydanlar yeşillendi sonra
her evin içi, her yer yeşil oldu, yeşil doldu
tavanlar ve yerdeki köşeler yemyeşil oldu
örümcekler ve böcekler kaçtılar ilk önce

sonra karolara fayanslara bulaştı yeşil
çok sürmedi tahta kepçeleri
kaşıkları ve maşaları sarması
yemyeşil oldu hepsi sonunda,
iskemle koltuk ve taburelerin ayakları
aynanın çerçevesi, askıların kolları,
dipleri kitaplığın rafları hattâ dikişleri
kitapların ve ciltlerin ilk sayfaları
yeşillendi bir bir insanın yaptığı her şey
yemyeşil oldu evler, durmadı ama

fareler kedilere, kediler köpeklere
köpekler koyun ve keçilere onlar da
çobanlar ağalara, para babalarına bulaştırdı
onlardan da orospular kaptı ve müşterileri
müşteriler karılarını yeşillendirdiler
karılar çocuklarına ve annelerine geçirdi
onlar uyurken tüm ihtiyaçlar da birden
yeşerdiler, yemyeşil oldular hep birlikte
küreselleşmiş bir yeşillik sardı âlemi

herkesin beğendiği yeşil kokuttu ve korkuttu
hepsi anladı sonunda yeşilin nedenini
neden küflendiklerini nasıldan bilmeden hem de
“günâhımızın bedeli ve tanrının cezası”, dedi
kutsal kişiler, onlar da katıldılar küflü yeşilliğe
biliyorlardı aslında gerçeği, günâhkâr değil
paragöz olduklarını, dua etmekle yetindiler
küfler bitsin gitsin diye ama dağıldı yeşillik
ihtiyar dünyanın dört bir yanında şimdi
küflenmiş insanlar ve canlılar var sadece
herkes soruyor şimdi nasıl kurtulcağız,
bitecek mi yenisi ve temizi gelecek mi,
ne zaman nerede, çin’de mi, kim getirecek?

20 ocak

ocak ayı

*“yanmak güzeldir
bir yakan olunca”*

hâlimize bakıp bir ad vermişiz
kışın ısınalım diye ocağı yakmışız ve
yangınında kalmışız her gücüğün

başkaları kendi hâline bakmış
‘janus’ gibi demiş iki yüzünü bildiğinden
geride kalana ve ileriye baktıklarından

ikiyüzlüdür ocaklar yakarlar ve yanarlar
içindekileri ve dışındakileri
önündeki ve ardındakileri

ocağın sönmesin der söndürürler
birbirlerinin gözlerinin ferini
yüreklerde yanan ateşleri

yanarız ve yakarız hepimiz
geriye ve ileriye bakmamaktan
yanar ve yakarız yangını bilmemekten

sonra yakarız beceriksiz güçsüz tanrılara
kış bitsin soğuk geçsin kurtulalım diye
ne ve kim olduğunu bilmediğimizden!

23 ocak

hanım ağa olmak

*“bilenlerden
bilmeyenlere”*

ağalıkla kadınlık bir arada durmaz
‘hanım ağa’ olmak çok zordur mutlaka
hele böyle tanınmak böyle bilinmek
çok daha zordur kadın olmayı bilene

velev ki bir şeye, bir adama, bir erkeğe
göre hizalanmak çok daha zordur
üstelik de erki ekinde olan eksik birine
yamanmak üstelik istemeden yana olmak

ah ne yokolası ‘şey’dir bu âlemde
erkek olma ve erkeklik fikri âdem’den beri
en dirayetli kadınlar için bile
çünkü ancak tenesirde biter eksik erkleri

25 ocak

sesin yeri

“mallarm  ye”

beyinde yürekte han  erede gırtlakta havada
gezse de dünyayı sesin yeri ne olduğunda,
a  k sevgi çığlık yalvarma. ne dediğinde ve
kimin duyduğunda: sevgili   ocuk ana
duyulduğu zamanda: geçmiş geleecek şimdi
ve ed  sında: im  , if   , nid  , fısıltı,   a  rı, ağıt,
ne olduğunda hem de isim, zamir, sıfat, edat

arzuda istida arıza masal, anlamın ayrımında
hepsi hikâye yine de, sesin yeri s  yleyende
dinleyende dileyende ve sesi   ıkaranda
sesleyenin ve duyanın meramında amacında
sonsuzluğun uzamında sesin yeri hattâ boşlukta
ilk nerede durduğunda ilk ne olduğunda
yıldızların sönmeden önceki son   avkında

tarih kitaplarında romanda, destanda, klamda
ama illâki şiirde sesin yeri. illâki şiirde
böyle biline: şiir sözde şiir seste şiir insanda
şiir insan olduğunu bilende ve kavrayanda
ve yaratanda evreni. ve kendisini. ve yaşamı,
ve elbet yaratılanın yarasında ve anlağında
ve yaratanda ilk doğuranda anada, ânda...

ses alfabenin ilk harfinde yani a'da ve ardında
insanın çıkardığı ilk inlemede, ilk ünlemede
ilk seste ilk seste ilk seste ilk seste sesin yeri
dudağın bir kez açılıp hemen kapanmasında
ağızda hapsedilen ve bırakılan havada
maaaaaa maaaaaa maaaaaaaaa da!
mama mama mama da sesin yeri
maaaaaa maaaaaa maaaaaaaaa diyen canlıda!
böyle biline: sesin yeri “a” ile “ma”da.

28 ocak

soğuma

“tüm unutulana”

çıkardığın giysiler ne hisseder
tenin sıcaklığı geçip gidince
kesililip atılan uzvun
senden ayrılıp da yiterken
ve soğurken ne düşünür yolda

dün önceki gün karışınca tarihe
yaptıkların yapmadıkların
kaydedilmemişse bir yerlere
yaşandığını bilir mi hiç kimse

yiten yitmiş giden gitmiştir
giysi için de organ için de
terk ettiğin sevgili, hattâ kendin için de
sıcaklığın kaybolur soğursun

sonra eski yaşamışlıklar gider
anıların uçar karışır bilinmeze
tanıklar yoksa ya da yiterse
bil sende kalanlar hep yalandır

ve en önce doğrular unutulur
yok olur her biri seninle her kayıpla
yitersin eksilirsin üşürsün soğursun
yavaş yavaş sönen bir ateş gibi
kaybolursun zamanın külleri arasında

geçmiş de asla geri dönmez sana
sen de geri dönemezsin geçmişe
anda kalırsın ve o âna bağlanırsın

29 ocak

şair ve veli

“hölderlin'e”

şiiir yazana ‘deli’ der şiiri bilmeyen
tanrıyla konuşana da ‘veli’
ikisi de doğruyu söylerler hep
deli ya da veli deseler de birileri
‘d’ ile ‘v’ birbirine benzer
halkın ağzında kulağında
yan yanayken anlaşılır sözleri
ikisi de birbirinden deli
ikisi de birbirinden veli

hölderlin de destekliyor onları
*‘şairler insanları rahiplerden
daha çok tanrıya yaklaştırır’* diyor
büyük şair o doğruyu herkesten
en önce ve en çok biliyor
delinin sözüyle peygamberinkini
kul için de tanrı için de bir olduğunu

5 şubat

gezi parkı

“ahmet ada'ya”

ahmet ada der ki,

“*çabam, kanatmak
sözün ucunu
çakıl taşıyla*”

o çakıl taşı ilk önce değer bana
aklım gelir başıma gezerim sonra
berduş olup viranelerde gündüz gece
dallarında kuşların şakımadığı
gezi parklarında gezerim bir başıma

ağaçları, ormanları, kırları ararım
dünyanın doruklarına çıkar bakarım
deniz mavi, gök mavi, orman yeşil
toprak kara, değer ayağım yere
o zaman sıkı basarım toprağa
çünkü toprak benim ben toprağım

anımsarım bir daha geçmişİ
geçmiş geçmemiş olur yine
gelir başıma okurum taştta yazılanı
duyarım acı acı şakıyışları
anaları bacıları yarları kadınları
sesleri gelir kulaklarıma
bir ağızdan çıkmışcasına
değemem bir daha basamam asla
zehirlerin değdiği acılı toprağa

bir çiğdem bir can bir osman bir tayfun
dört duvar arasında aklanırlar vicdanlarda
bilirim, canlanırlar tüm gidenler yitenler
doğarlar birgün yeniden çıkarlar ortaya
abdullahlar ali ismailler berkinler ethemler
irfanlar mehmetler mustafalar selimler
güvercinlerin ve kartalların kanatlarında

6 şubat

ali ile fatma'nın aşkı

“kavuşamayanlara”

adım ali bir marabanın oğluyum
hayatım roman mı bilmiyorum
okuduklarıma hiç benzemiyor
okuduklarım da hayatıma
bir roman kahramanı olamam asla
yavuklum da kahraman değil zaten
aşkımızın romanını da yazamadık
ıssız çöllere de düşmedik
arş-ı âlâ'ya da çıkmadı âh'ımız
kimseler bilmedi bizi hattâ
ama çok sevdik birbirimizi
ve çok da acı çektik hayatta
babası kilitlemeseydi ahıra
kimseler bilmezdi 'biz'i
ve hapse düşmezdim asla
vurmazdım adamcağızı
üstelik de benzerken ona
benim sağım onun solu
ben ali o veli topaldık ikimiz de

bu yüzden sevgilim darıldı bana
bilmezdim onu daha ok sevdiğini
meğer o yüzden seçmiş beni
nure ebe doğurturken anamı
kırmış sağ bacağımı sağ olsun
‘topal adamın topal damadı olur’
diyesiymiş babasına

topalım, evet. damdayım, o da evet
ama olmayacağım onun damadı
çünkü dama attı sevdalımı
kan girince araya bitermiş aşk
öğretmedi muallim osman bunu bana

ama yine de çok seveceğim
topal veli’nin kızı kara fatma’yı
atsa da parmağından nişanı
gelin olup varmasa da bana
salınınca alacağım elbet hakkımı
ve yıkacağım mutlaka damını
atamasın kimse fatma’mı bir daha oraya

7 şubat

isyan ve ihtar

“tüm direnenlere”

kırmızı elbiseli genç kadın
ayağında kırmızı stiletosu
meydanın ortasında
devrim için dans ediyor
isyan ve ihtar ediyor

ayakların ince ve tok sesi
sloganlarına karışıyor
tempoları ritimleri hep aynı
‘çıkış yok buradan artık!’
diyorlar ve birlikte bağınıyorlar:

*“ya hep beraber ya hiçbiriniz
kurtuluş yok tek başına”*

7 şubat

sorular ve kararlar

“yolculuk yoldur”

yol götürür seni bilirsin bunu
yola güvenirsin çünkü
peki ya sen sevgili, ya sen?
kendine güvenir misin?
varacağın menzili bilmeden
yola çıktığında meselâ
yolun seni istediğin yerlere
götüreceğini bilir misin?

kimse bilmez ben de bilmem
sen de bilmezsin aslında
ama ben senin bildiğine inanırım
sen de birlikte hep doğru
karar vereceğimize inanırsın

çok dağlar aştık bir düze düştük
ama düz engin ama düz yılgın
üstelik çok boyutlu her düzülke
sen bir küresin ben de
evren içimizde içimizde dünya

bilmem büyük soruların yanıtını
ama bilirim birbirine teslim olmanın
nasıl güzel bir şey olduğunu her savaşta
büyük sorular gelir aklıma
hissederim tepeden tırnağa
iliklerimde duyarım varlığını

sonra bakarım vardığımız yere
görürüm toprağı yanıbaşımdeki
ağacın kuru dalını ve yaprağını
tek kalmış beraber düşeriz toprağa
kavuşuruz kadim yuvamıza
alazlanır yuva yıldızlar kayar
ve düşer içimize aynı anda
ve bilmediğimiz dünyalara

sen ben olursun ben sen olurum
bir oluruz birlik oluruz
düşeriz ardı ardına
gelecek oluruz aşkı buluruz
bilmediğimiz ücra yollarda

8 şubat

yıldız ve aşk

yeni bir yıldız
bulunmuş gökyüzünde
senle birlikte

bakıyor bana
görüyorum parlıyor
ayın yanında

çıkacak acı
deliklerinden tenin
yağmur olacak

gözyaşı gözde
ısıtacak ışığı
yayılp ufka

sen geldiğinde
sahillerin sevinci
sarar benliği

yıldız çıkacak
denizden gökyüzüne
bizle birlikte

11 şubat

de-me-ce-ler

“dedim, dedin, dediler...”

sisin sindiği	yuvasız kuşlar
su silindi sinsice	konuyor gül dalına
silgisi sissiz	kokuyor hüznü
gitme zamanı	yaprak düşüyor
sonsuzluğun ucuna	koptuğu gül dalından
güneş batınca	ağlıyor bülbül
seni bilenden	gün güzel geçer
kaçamazsın her zaman	gerinir gönül göğe
yakalar yalan	gece göverir
kıyma kendine	erken içince
boyalar solmaz asla	içki seni faş eder
günü gelmeden	sakla kendini

26 şubat

 ocuk ve ömür

“bilseydi herkes yapardı”

balığı bağladı taŗa,
kurbağa da yanında
yılan kaydı  n nden
kaçamadı taŗın acısından

balık, yılan, kurbağa
ip, taŗ,  ocuk ve doğa
bağlandılar birbirbirlerine
hayatın ilk baharında

ipin iki ucu elinde çocuğun
bilmez birbirine bağlamayı
ağlamayı bilir yalnızca
biri ipten öteki taŗtan kaçınca

balık yaz kurbağa sonbahar
ipler çokluğa bağlar onu
dünyanın dertleri acısı
zıplayıp geçer üzerinden

varacaktır elbet öte yakaya
yapraklar dökülmeden önce
yılanın derdi derisinde
çocuk da sığamıyor bedenine

atacak belki bir adım daha
bilmez ki bukağısı nedir hayatın
aşk, sevgi durdurur umut yürütür
çan sesleri duyar her mevsimde

kaçmayı da istemez zorluklardan
aklın yolu da engebeli sarp
bilir cahilliğini saflığını
hayatın sonunu kış sayanlar

yazısız kanunları doğanın
taşıyor her an onu ileriye
geçiyor an ötesine zamanın
can geziyor bedeninde

başka kışları da yaşayacak
adı ölüm adı doğum adı zulüm olan
aşacak çağları mevsimleri çocuk
gücü hep kendinde ve gelecekte

28 şubat

yaşam ve ölüm

“çağrıyla duymazdan gelenlere”

ölüm korkusu bitirmeye yetmez
yaşamın her ânı bozuk akçedir diriye
doğruyu yapmalı doğru yaşamalı insan
ölüm korkusu arttırmaz döviz kurunu
“en büyük” kâğıdı da değil borsanın

ölüm kölesidir doğru yolda gidenlerin
hep erişilmez belki menzil-i maksuda
çünkü ölümü kimse takmaz yakasına
gassâldan, duasını okuyan imamdan
bedeni toprağa atacak olandan maâdâ

doğru yolda giderken ölenleri
yok saysa da yanlıştâ direnenler
menzili doğru bilenlerin heykeli dikilir
herkesin varacağı meydana
kimse ölmek için gelmez bu dünyaya

2 mart

kayıp sevgili

“gidip de dönmeyenlere”

rüyamda gördüm eski sevgilimi
istanbul’da boğazın kenarında
savruluyor sırma saçları
martılar dolanıyor başucunda

tam uyandığım ânda ona sarılıp
“keşke yanımda olsaydın” dedim
sesimi rüzgâr götürmüştür belki
epeydir sesimi duymayan kulaklarına

kuytulara bir yerde uğursuz
bir gece kuşunun çılgılığıydı
uyandıran beni soğuk yatakta
ama getirdi yeniden aklımı başıma

terketti sevgilim yok artık yanımda
ne burada ne istanbul’da hiçbir yerde
aramadım onu görmedim bir daha
sevgilim sadece düşlerimde hayallerimde

5 mart

seyran

“yanmayı bilenlere”

bedende acı ve haz aynı yerde varolur
uyar ikisi de bedenın tüm istediklerine
güzeli çirkini ayırdetmez zamanı gelince
bedene değen her şey yaratır ikisini de
hem de bazen aynı zamanda aynı anda

güzel de çirkin de olsa her beden
içinde ruh yoksa bir kabuktur sadece
acı da haz da ruha yakışır elbette
ateş yakar acıyı da doğan odur insanda
pişer et, ten ruh doysun can olsun diye

beden aynı beden ruh aynı ruh
biri yoksa yoksa öteki de yok
ruhsuz bedenın adı kukla
bedensiz ruhsa her zaman bir şeytan
hazla acı beraber var olur onda

isot gibi yakacak dili, dudağı ve boğazı
'acı ama bu tatlı bir acı' diyecek
yanarken ağzı boğazı köhne bedeni
acı ile haz yaşamının kanıtı
en azgın ruh da tadacak onları

ah ne güzel yanıyorum diyecek biri
zevkten uçarken göklerde öteki
çığlıklar atacak ikisi de aynı anda belki
bunların hepsi insan için ve gerçek
acı kavuracak ve haz ısıtacak yeri göğü

tek başına yaşanmıyor hiçbiri
en az iki olmak yani bir başkası gerek
iki beden ve iki ruh olmalı en azından
biri saman öteki kibrit tutuşan ve tutuşturan
işte o zaman olur ancak samanlık seyran

6 mart

ithaka

“yolculara ve yolculuklara”

varan bilir belki ne ve neresi olduğunu
varmak isteyen sınıyor kendini kendiyle
arıyor bulacağını bilmeden yollarda

ham incirin kabuğunda incilenir tadı
bal olur incisi saklıyken içinde kızılı aklanır
vardığını sandığında anlar yeri orası değil

her yeni gün düşüyor yollara bilinmeze
kendisi de yok belki meçhul bir yok yer
öncesi sonrası yok sadece şimdisi hayalinde

kimsenin yerini bilmiyor asla bulunmayacak
sadece yolculuğun adı olamaz mı ithaka
içerden dışarı dışardan içeri daha da içeri

dışarıdan daha dışarıdan ötelere ötesi
sonsuzlukta bir ada, hattâ sonsuzluğun kendisi
kim bilir ayrı mıdır acaba herkesin emeli

8 mart

aynacı

*“şansı ziyan etmek
istemeyenlere”*

aynaları karşılıklı koymuşlar
önlerinde duruyorum
camın sırında kendimi görüyorum

tüm aynaların içindeyim
bana bakıyor oradaki benler
kimi sırtını dönmüş kimi yüzünü

sadece ben değilim biliyorum
o kadar çok ben var ki içinde
göstermiyor aynalar hepsini

benler birleşip biz olmuyor
her biri yalnız başına bir ada
bakıp duruyorlar aynalara

herbiri yalnız başına!
sırlarıyla bir başlarına

9 mart

sisifos

*“taşıdım sırtımda hergün
‘ bir dünya yitirdim - geçen gün!
var mı bulan?’ sözünü”*

benimki değildi bulduğun biliyorum
öyle olsaydı getirir verirdin bana
o güzel sıcacık ellerinle
öperdim ellerini ve seni
sarılırdım yeniden
hiç yitirmemiş gibi
af dilerdim senden
yaptıklarımın değil
yapamadıklarımın dolayı

kapanırdım avuçlarının içine
yumuşacık sarardın beni
gözlerindeki aşkın rengine
mavi düşlere sığınırımdım yine
doyamazdım düşmelere belki
erişirdim arşın yedinci katına

bir kara bulut olurdum hattâ
yağar ve yıkardım tüm karalıkları
ya da düşerdim ayak uçlarına
“ben masumum” demiyorum sana
çünkü inanmayacağını biliyorum

bildiğin ve bilmediğin geçmişimi
dökmek isterdim ayaklarının dibine
sırf basman üzerime
ve yükselmen için
akbulutların doğduğu o yere

evet bir kayıp bu hiç sahip olmadığımız
hak etmediğimiz bir kayıp üstelik
sen bir yana ben ötelere
geçmeden önce başka dünyalara
götürecek kapılar yarı açık şimdi
görüyorum şairin dediğini
çok geç, hem de çok geç ve
*“ben sana çok geciktim
ya da sen bana çok erken geldin”*

yine de vuslat yakında biliyorum
kuzgunun işaret ettiği bu
ben senin arkanda
sen kuzgunun kanadında
uçacağım peşinizden. niyetim bu
ama kanatlarım kopuk

olsun biliyorum birgün buluşacağız
karlı dağların zirvesinde olsa da
kucaklaşacağız özlemle belki de
kayacağız ve sarılacağız yeniden
kendimize ve hayata tek başımıza
yokuşun dibine cansız varsak da
bedenlerimiz ısıyacak biliyorum
işte o yüzden sana
şimdi gelmek istemiyorum
bedenlerimiz kalsın diye karanlıklarda
bu ceza bana bize ve kendimize
hep yapamadıklarımız nedeniyle.

10 mart- 15 mayıs

masada

*“oradan geldik
yine oraya gideriz”*

masa eski masa
babamın babasından kalma
kim bilir belki
dedesinden kalmıştır ona

masa eski masa
yıpranmış biraz boyası solmuş
bir bacağı kısalmış
yaşıyor geçmiş zamanlarda

bilmem niye zamanlar ve olanlar
kendinden menkûl benim gibi
ben ne zamandan kalmayım
bilmiyorum neden tarih ileri

ama biliyorum babamın değil
dedemin büyük dedesinin beşiğini
tıngır mıngır salladığımı
ben doğmadan yüz yıl önce

sallıyorum şimdi de
geçmiş ve geleceği
hattâ şimdiyi giderayak
geciktim ama arkalarındayım

gelecek o gidenler bensiz
sen mum yakacaksın kilisede
benim için çalacak zangoç çanını
size arş-ı âlâ'dan bakacağım

bir kızıl güneş doğacak elbet
hem de sadece ben istedim diye
ağlayacaksın sen onu dabiliyorum
gülecek çocuklar o mavi geleceğe

benim olmadığım senin olmadığın
bizim olmadığımız o henüz
yazılmamış kadim tarihe

12 mart

düello

“reislerin akıbeti”

bay hiçkimsenin yanakları şiş
tuttu ağzında bir bardak suyu
ve püskürttü bir anda
suratına bayan hiçkimsenin
yüzü sular içinde tükürüklü

aldırmadı bayan hiçkimse
diliyle yaladı dudaklarını
'çok tatlı yemişsin' dedi
'yağı az şekeri kıvamındaymış'
çok tatlıydı görünürdeki aşkları

sarıldılar birbirlerine yeniden
bay hiçkimse yalamaya başladı
güzel sevgilisinin yüzünü
bayan hiçkimse dudaklarını kuruladı
'sevgilim asla yalan söylemez' dedi
'o hiçkimsedir ama bir tanedir
üstelikte çok tatlıdır' yineledi

bayan hiçkimse anladı
aşklarının çoktan bittiğini
döndü arkasını ve çekti eteğini yukarı
ayna gibiydi parlıyordu arkası
eğildi ve yüzüne bay hiçkimse'nin
boşalttı içindeki her şeyi
alışıktı o ve her zaman yalıyordu
bedavaya gökten yağanı

sonra ünledi bayan hiçkimse
*'benim sevgilim bay hiçkimse
bombok bir adamdır aslında
üstelik de çok kötü kokar'* dedi
öyleydi gerçekten de bay hiçkimse

son sözü böyle oldu bayan hiçkimsenin
birbirlerine benziyorlardı ikisi de
yüzü koyun yatıyor yerde şimdi
üç deliği var artık, biri kurşun dolu
ve bay hiçkimsenin silâhının
dumanı tütüyor ama yüzü bok içinde

hakkı bu değildi herkes biliyor
hiç suyla bir olur mu her gökten yağan?
bok yoluna gitti o yüzden bayan hiçkimse
ama bay hiçkimse o günden beri
hâlâ bok içinde

13 mart

kelebek olmak

*“ben her bahar
âşık olurum”*

camgüzeli bakıyor kırlara
bir kelebeği kovalıyor gözleri
ne güzel bir tablo bu, bu çerçeve
monet hayran kalırdı mutlaka
ve kaydederdı tuvale
kelebek farkında değil kızın
monet hiç değil
zaten tablo da filan da yok ortada

kız baharlanıyor camın bu yanında
kelebek de uçuyor dışarlarda
bir gül kokusu var havada
kız da çıkacak dışarı birazdan
ve koşacak yemyeşil kırlarda

kelebek olmak geçiyor içimden
her baharda camgüzelleri
bir başına durdukça eski camlarda

14 mart

bencilin aşkı

“bilen aşklar için”

yüksün bana beni sevdiğin için
seilmek sevmekten çok daha zor
ve çok büyük sorumluluk üstelik
hıyanet edemeyeceğim bir emanet

sevme beni sevgilim daha çok
ben seveyim seni sadece yeter bana
sevme ki sana sevgim bittiğinde
arkama bakmadan gidebileyim
bir orpheus gibi hades’e verdiğim
sözde durabileyim

bu gece burada ol yükünü boşalt
ve kaybol sonra ortadan sonsuza dek
kaybol ki seni sorumsuzca sevebileyim

14 mart

su, şişe ve acıma

“tüm susamışlara”

özgürdü pınarından doğduğunda
hapsettiler şişeye bağladılar elini ayağını
boynu dar kapağı demir
buhar olup kaçamıyor dışarı
soğuk da var belki de buz olacak
donacak ve unutacak özgürlüğü
şişe duymuyor onu kâr etmiyor sözü
sıkıyor dişini paslanır ve çürür kapaklar
zincirler kopar esaret biter
şişenin dibine kalır acılar
acı su, ilaç değil ‘acı su’ olurlar
tutmayın kesmeyin önünü suların
aksın dilediğince özgürce istediği yere
için kullanın dökün saçın ama
kesmeyin önünü suyun
ram etmeyin cam şişelere

acımasın sular acıtmasın kimseyi

15 mart

gerçek nerede

“ayyaşlık bilgeliktir”

in vino veritas^(*) demiş ayyaş
arkadaşı kadehini kaldırıp
bir kahkaha atmış kuvvetlice

onu yanıtlamış ayyaş *in risu veritas*^(**)
sarılmışlar birbirlerine
şarapla kahkaha ve iki ayyaş

durmamış kahkahaları saatlerce
ellerinde kadehleri içinde şarapı
dudaklarında kahkahaları

meyhaneci kapatınca meyhaneyi
gerçek şarapta ve kahkahada
ikisi birlikte bulmuşlar hakikâti

17 mart

^(*) *gerçek şarapta*

^(**) *gerçek kahkahada*

hayali yolculuk

“bir aşk hikâyesi”

içinde senin olmadığın
bir hayal kurdum
iyi yanı çok güzeldi
kötü yanı sen yoktun içinde
ben mutluydum sen mutsuz
buluşamıyorduk hayatta olduğu gibi
hayallerimizde de

biliyorum çoğu benim suçun
artık hayal kuramıyordum
seninle olanlarıysa unuttum çoktan
ben uçarken havalara
sen konardın yere bazen de tersi
aynı yere aynı anda konamıyorduk asla
son demlerimizde de

fırtınalar patlıyor gök gürlüyor
sesimizi duyamıyor anlayamıyorduk
birbirimizi günler aylar mevsimler boyu
yaz olduğumuzda birimiz
kış oluyordu mutlaka ötekimiz
ama hep bekliyorduk baharı

hazan mevsimlerinde de

buluşamadık düştük yanlış yollara
sorumlusu haritalar değil
sınırlı sorumlu çizmişler yolları
kullanmıyor kıdemli âşıklar bile
üstelik askeri harita hepsi
yasak bölgeler işaretlenmiş

kırmızı çizgilerle de

anlıyoruz sınırda olduğumuzu
sapıyoruz güneye ya da kuzeye
bazen birimiz duruyor batıda
çekiyor kendine doğru doğuyu
tam o anda gülüyor kuzeydeki
güneyde olan ona bakıp ağlıyor
kapkara rimelleriyle de

oysa soğuk dünyanın her yeri
kış kaplamış her yeri denizler donmuş
ikimiz de dönüyoruz geriye en başa
hâlâ sıcak sandığımız yerlere
buluşamıyoruz bir olamıyoruz
aynı anda aynı yerde
karanlık gecelerde de

bu hikâye uzun hem de çok
geceler boyu anlatsan bitmez
binbir gece masalı misali
sonu hep aynı biçimde bitiyor
ben yalnızım burda sen de orda
birlikte bakıyoruz gökyüzüne
yorgun seherlerde de

vakit tamam oluyor yollar ayrılacak
buluşuyoruz tam orta yerinde
burada başlamıştı bu hikâye
ikimiz de biliyoruz burada bitecek
yüreğimizi orada bıraktığımızı bile bile
ve gideceğiz bir daha dönmek üzere
soğuk zemherilerde de

19 mart

‘şimdi’lerin aşkı

“kendini bilenlere”

ikimiz ‘bir’iz doğru mu bu gerçekten
bir miyiz, biz? iki elimiz iki kolumuz
iki bacağımız ve iki kulağımız varken
anlamak istiyorum ikimiz ‘bir’ miyiz
bedenlerimizi yük ettikçe birbirimize
‘bir’ olduğumuzu anlar mıyız ikimiz de
ben bilmiyorum, sen biliyorsun belki de
ben bilmiyorum ‘bir’ miyiz sorım bu işte

ben kim olduğumu da bilmiyorum
belki ‘ne’ demeliydim bir yerine
sorgulamak emin olmamak demek
emin olmamaksa bilmek eksikliği
ve eksik olduğunu bilmek
sahi ben neyim cevapla beni
eksik miyim tüm varlığıyla
eksik miyim tüm gerçekliğimle

ekmeksin sen sıcacık ekmek
fırından yeni çıkmışsın
yersem beni doyurursun tam olurum
belki o zaman anlarım ‘şimdi’yi
aşkı ve ölümü anlarım, ölürüm senin için
kimse hesap soramaz aşkıyla öldüren
ama gerçek bu işte eros işte thanatos
beden soğursa artık oradadır ölüm

sıcak bir ekmeği yediğimi söylerler
ve daha lokması varmadan midesine
öldü derler, eklerler sonra ekmeği bilmeden
doğanın kanunu bu: ölüm de insan içindir
vakti geldi mi durmamalı gidilmelidir
nereden geldiğini bilse de çocuklukla
nereye gittiğini bilemez insan!

yanıtsız sorular bunlar duruyorlar orada
ben kimim? ben neyim? bu nedir?
sen gittikten sonra kimse sormayacak
ben de unutacağım seni sonradan
seni ve seni en çok sevdiğim zamanı
sana göre tarif etmiştim kendimi
sen gidince ben de biteceğim ‘şimdi’
anımsıyor musun sahi ben kimim?

tamamlıyordun eksikliği beni
tam oluyordu olmamış yerlerim
dolduruyordu varlığın içimi
tatlanıyordu acılarım eksiklerim
eksikliğim kayboluyordu seninle
en azından öyle söylüyordun sen de
tam olduğumu anlıyordum
iki kişi olduğunuzu bilsem bile

yanılmışız ben de sen de ikimiz de
ben anladım kim olduğumu: kim miyim?
sen gidince ve sensizken bir hiç mişim!
yolunda gidene dokunmaz kimse
olan biten ne varsa kendini bilmeyene
aşacağız belki bir sabah kabuslarla dolu
bir gecenin sabahına uyanacağız
ve öğreneceğim kendimi kim olduğumu

‘gece’nin karanlığı biterken
anlayacağım ilk önce bakıp güneşe
nerden gelip nereye gittiğimi
ğreneceğim elbet kendimce
ama seninle... senden önce
ve elbet senden sonra da
Çünkü insan bir tek ‘şimdi’yi yaşar
şimdi sonsuzdur zamanın akışında

şimdidir dün de bugün de yarın da
hepsi bugündür ândır şimdidir seninle
beraber yaşadığım zamanlar ânlar
ve sonsuza dek sürer içimdeki sevinç
hiç bitmez gözüme vuran ışığın sonsuz
duygusudur her geçen ân her geçen gün
sen olmayınca adı ‘geçmiş’ olur
yokken sen adına hep ‘dün’ denir

hep ‘şimdi’lerde sevmişim seni
dünler yarınlar hep ‘şimdi’ olmuş seninle
bakıyorum şimdi yok artık
takvim yaprağı dün de sendeki yeni günde
ve gelecekteki ‘şimdi’lerde seveceğim seni
‘şimdi’lerin ne zaman geleceğini bilmeden
yanımda olsan da olmasan da hep
‘şimdi’lerde varoldum ‘şimdi’lerde biteceğim

22 mart

şiiiraşk

“aşka âşık olanlar için”

buluştular işte soyunup
kurtuldular yüklerinden
çırılçıplak ‘bir’leştiler
ortasında hayatın ayan beyan
hep yanyana hep yana yana

aşk şiir oldu şiir aşk sonunda
şiir aşk’ın solunda aşk şiir’in sağında
şiir aşkın üstünde şiir aşkın altında
tam orta yerdeler işte
âşikâr. âşık. aynı. ayan.

varlar tekler ve birler
benzersizler ‘ben’sizler
ândan sonsuza dek
şairle âşk, âşkla şair birler
şiiiraşk oldu adı,
şiiiraşk, aşk şiir oldu.

23 mart

cân'a sarılmak

“haksızlığa direnenlere”

hava puslu ve karanlıksa
bozbulanıksa gökyüzü
hele bir de fırtına varsa
hareketlenir doğa
hareketlenir insan
hepsi koşar bir sığınağa

insanın en güzel sığınağı
anasının karnıdır, eğer yoksa
sevgilinin koynudur her zaman
o da yoksa bir başka insandır
bir cân'dır sığınılacak yer insana

sarılmak ısıtır çoğaltır bedeni
bir olunca sarılanla sarılınan
önce yürek ısınır sonra ten
bir sarsıntı sarar her âlemi
sonra azdırır ayartır cânları

ayaklanır yeniden dünya
karşı koyar soğuşa fırtınaya
insan sığağını ortadan kaldıranlara
direnir beden direnir akıl inatla
dikilir canını alacak olanlara

can verse de şânı kalır dünyaya
zalimlerin 19 mart'larında

26 mart

zamanda gezinmek

benim yuvam şimdiki zaman
iki ucu sonsuzda hep akan
bilmediğim ama her an
gidip geldiğim yaşadığım yuvam
oynuyor ve oynaşıyorum onunla

çeviriyorum akreple yelkovanı
ileri geri durmadan
ânında değişiyor havam
takvim yaprakları bazen düşüyor yere
bazen konuyor gerisin geri yerine

seviyorum oynamayı zamanla
küçükken dediğim cümle aklımda
“anne ben bebek olacağım”
sarıyor bağrına severek anam
giriyorum onun içine çıktığım yere

şimdi yine değiştirdim zamanı işte
gittim benim doğduğum âna
zıplıyorum üzerinden bir anda
varıyorum son durağa, mezarlığa
sarılıyorum toprağa kucaklıyorum

şimdi ben annesini toprağa gömen
bir evlâdım, evlad-ı vataniyye tertibinden
“bana ne bana ne ben anemi isterim” diyen
ağız benim, kafa benim, ruh benim
hattâ girmek istiyor için bedenim

uçuyorum zamanda geriye bu kez
geçmişime dönüyorum neden?
belki de korkuyorum gelecekten
belki de kaçıyorum kendimden
ama biliyorum gelecek de benim zaten...

26 mart

ırmakta zaman

“tersine akanlar için”

tersine akardın sen her zaman
yumurtlaması gereken alabalık
mutlaka varsın diye hedefine
anlamadı hiç kimse seni, ben bile
korkundan kaçtığını sandık zamandan
ve zamanın getirdiği karanlıklardan,
kaldık su diplerinde, taş aralarında
unuttuk ırmaktan kaçılmayacağını
ve zorlardan zorunluluklardan yine
ağdık seninle birlikte efsunkâr bir çıkışa
yeniden zamanın başlangıcına
geldiğimiz yere ‘şimdi’lere vardık
hep dünlerde yaşadığımızı bilmeden
bekliyoruz artık gelecekler diye
kayıp âşıkların dünlerdeki düğün gecesini
vuslat gününün geleceğine asla inanmadan

26 mart

hâli bilinenin destanı

böyle yaratılmış insan
varlığının kabulü tek derdi
varolduğunu bilse de
bir kafa kâğıdı olsa da
inanmaz varolduğuna bir türlü
biri görmezse doğrulamazsa onu
zayıflığının burası olduğunu bilir
saklar elinden geldiğince
tekse, yalnızsa ve güçsüzse yaltaklanır
görölsün ve kabul edilsin diye
çok olduğunda çoğunlukla olduğunda da
derdi aynıdır insandır hamdır
bilmez kendini çoğu yaratan kendidir
çokluk parçasıdır yarattığının
doymaz hep ister varolamayanı
kendinden önce ve kendi dışında olanı
görsün kendini ve onaylansın ister
varlığı, büyüklüğü eşsiz ve çok güçlü olduğu
birisi tarafından, herkes tarafından

en zayıf en geri en ilkel yanındır bu
kendini aynada görünce ilk defa
farketmiş anlamıştır öğrenmiştir
aynalar ona yalnız bildiği şeyleri söyler
onun derdi bilmediğini söyleyenlerdir
gücü görmezden gelindiğinde
herkes gibi güçsüz olduğunu bilir
buna çok öfkelenir öcünü alır onlardan
kendi yarattığını bildiği, inandığı
ne yerde ne gökte olmayan tanrılar adına
basar ümüklerine tüm gücüyle yok eder
kuvvetli olduğu söylensin diye
sonra “tanrının işi bu” der inanmadan
yok ettiklerinin son nefeslerinde

yaratanın gölgesinde olduğunu söyler
bilir ışığın yarattığını gölgeyi oysa
anlasınlar diye en yukarıda olduğunu
soyar çırlıçıplak eder ona tapanları
yoksulluklarını ve kendine borçlu
olduklarını görsünler anlasınlar diye
tevekkül eder yalvarırlar bile bile
ve kabahâtin çoğunu kendilerinde bulurlar
biz ettik biz bulduk derler ve her zaman
onu kendilerinin varettiğini söylerler

aşağılanmanın en büyüğü budur
onun için ve o her zaman bilir kendini
duyuramaz sesini ve durduramaz öfkesini
hincını çıkarır pervasızca önüne her gelenden
kadınlardan çocuklardan gücünün yettiği
yine fark etmez yine kabul etmez hiç kimse
istediği olmaz tanrıya şirk koşsa da
onun yerine geçse de yerin tanrısı olsa da
kimse teslim etmez asla hakkını

öfkesi bundandır ve çok güçsüzdür aslında
üfürsen yıkılacak bir kâğıttan kaplandır o
kimseler en yakınındakiler bile onun için
o emretmeden istediğini yapmaz meselâ
menkıbesini anlatmaz destanlar düzmez
kimse naatlar övgüler kasideler yazmaz

bu yüzden çok korkar onlardan
korkmak kabulü gerektirmez
korkmak bir duygudur bilmez
çok korksa da bilinmek ister

derya içre balık olanlar deryayı bilmez
o da bilir aslında deryanın yokluğunu
derya içre balık olmadığını çok iyi bilir
onu vareden her şeyden bir katre bile
kendinde olmadığını ve olamayacağını
bilmez ama yine de böyle bilinsin ister
bilinsin ve kabul edilsin en üstte ve tek olduğu
bu derdin kendini öldüreceğini de bilir
ama yine de duramaz yerinde
koşararak gider ölüme dörtmela
ölünce neler diyeceklerini bilir
badem gözlü olduğunu söyleyeceklerini
“iyi bilirdik” diyeceklerini
kendini kabul edeceklerini bilir
nasıl bilirdiniz diye sorulunca
verilecek yanıtı güvenir ve bilir
ama o yanıtı asla duyamayacağını da
vardır ve sonunda yok olmuştur
yoktur aslında ama varolmuştur
iki hâl de kendini kendine kanıtlamaz
bir niyazi olur sonunda hak ettiğini bulan
adı çok bilinip de derdi bilinmeyen

29 mart

ortalama olmak

yuvarlatır küreselleştirir hayat
sürte sürte her yanını bir yerlere
köşelerini yok eder hepsinin
benzetir birbirlerine sonunda

ortalama insanlar böyle oluşur
baktıkça aynaya o zaman anlarlar
görürler ne kadar çok olduklarını
çok benzediklerini birbirlerine

ortalama olunca kolaydır hayat
elle gelen düğün bayramdır
ama eller hergün daha çok el olur
deliye de hergün bayramdır

delidir ortalamaya uymayan
yitirmez özünü özgüllüğünü farkını
önce onları yok edip kaybederler
yuvarlak olanlar korkularından

sever ortalama olanlar birbirlerini
kumanda edenler de sever onları
el üstünde tutarlar korurlar gözetirler
başları göğre erer dağlarla denkleşirler

boktan bir şeydir ortalama olmak
olmamak gibidir varken yok olmak
bilirler aynılığın rahatlığını güzelliğini
daha iyi güzel doğru yoktur bilirler

ortalama olmak için gelmezler dünyaya
ama ortalama giderler toprağa
giderken de geride kalanlara
ortalamalığı ve ortalığı bırakırlar

4 nisan

aynadaki

gördüm onu bu gece başka biri var evde
benden başka biri yaşıyor benimle birlikte
kaşları kapkara saçları apak ağzı sımsıkı
izliyor sürekli deliyor her an beni bakışları

duvarın dibinde perdenin ardında her yerde
bazen ateşin başında bakıyor konuşmuyor
kötü sözler söylüyor gözüme diktiği gözleri
anlıyorum dediğini aynanın içinden: “git!”

tanımıyorum onu korkutuyor söyledikleri
aynı soru aklımda: “ben kimim, o kim?”
ne diyeyim ben de bilmiyorum yanıtını
ama gitsin istiyorum, gitsin! bıraksın beni.

4 nisan

bilmek ve unutmak

bilmeyenler biliyor
bilenlerin bilmediğini
bilmiyor bilenler bildikleri
bilmeyenlerin bildiğiymiş

unutur insan unuttuğunu
gitme zamanı gelince
kimsecikler söylemez
bir daha unutmasın diye

4 nisan

meçhul savaş

bedenler savaş meydanı
müthiş bir cenk var içinde
boğazlar siren kayalıkları
her birinde bir siren
öttürüyor düdüklerini
odysseus gelmeyecek
biliyorum çok uzaklarda

bedenler savaş meydanı
sürüyor kanlı savaş günlerce
komutanlar çoktan kaçmış
askerler biteviye vuruşuyor
bilmeden kardeş olduklarını
akıllar zincirlenmiş kayalıklara
eller kafalar ateş içinde yanıyor
er meydanı değil burası
savaş paragözlerin kâr savaşı
bağlamışlar altınları yerlere
telemachos gelmiş topluyor hepsini
belki babasınındır sanıyor, varisi o.

17 nisan

içsel kentler 1

virane kentler kurulmuş surlarla çevrili
içsel kentleri bu insanın görünmez ki
dışardan bakan nereden nasıl bilecek
sadece ruhlar dolanıyor o kentlerde
sokaklar tek bir meydana açılıyor
meydanda bir gayya kuyusu
içinde yusuflar arasatta bekliyorlar
bir köprü var üzerinde cehennemin
hayat köprüsü bu, düşenler görülüyor
asılı duruyorlar havada. kararsız tanrı
kuzular meliyor beride kızıl saçlı
geçirmiyor kimseyi karşıdaki cennete
herkes sırasını bekliyor düşmek için
bir ateş yanıyor ayak parmağından
yükseliyor acı yukarıya değişiyor akla
bir kan deryası sarıyor içsel kentleri
eller kıpkırmızı kan çıkmıyor yıkansa da
içsel kentlerde herkes yabancı birbirine
bekliyorlar yıkmak için kapılarını

25 nisan

enginar

*“ enginar! enginar'
midelerinizi paklar!”(*)*

enginar yemeyi bilmeyenler
sevmezler enginarı ve enginar yemeyi
birgün birileri öğretir onlara belki
öğrenirler ve yerler, sever görünürler
öğretemez hiç kimse hiç kimseye
enginarın tadını yemeden önce
ama tat enginarın değildir
öğrenenin öğretenden aldığı tattır
ve onun öğrettiği o an dışında
enginar tatsız tuzsuzdur
enginarı hiç sevmedim
ama sevgilimi çok sevdim
bana enginar yemeyi öğretirken
hepsi geçip gitti sonunda
enginarla başbaşa kaldık
onlardan ayrıldıktan sonra
bakmadım bir kez tadına
enginarın tadı bahane olsa da
kimseyi sevmeyeceğim bir daha

30 nisan

() yevgeni yevtuşenko, “soğan çorbası”, çeviren: özdemir ince*

aşkın arş-ı alâsı

“çıkanlar biliyor”

birbirimizde kaybolduğumuz gün
başkalaştı değişti sevişmelerimiz
arıyor bulamıyoruzuz birbirimizi
birileri de bizi arıyor biliyoruz
hiçbir yerde buluşamıyoruz

ondan sonra hiç sevişmedik
sevişmeyi mi unuttuk? hayır?
istemiyor muyduk birbirimizi?
yine hayır, yetmiyordu bize
eskisi gibi sevişmek
ama daha çok seviyorduk
birbirimizin içinde kaybolmayı

meğers en güzel sevişmeler için
kaybetmek ve kaybolmak gerekirmiş?

30 nisan

isa'nın söylevi

güneş battı gökyüzü kapkara
yakmıyor bizi ateşi aşkın
avunuyoruz eski kızılıklarımızla
gün batıyor biz doğmuyoruz
aynı rahimden başka sabahlara

yeni bir hikâye yazılıyor
tanrı katında, sesleniyor bize
- yaratmadım kimseyi, fail ben değilim!
en büyük ödül ve mutluluğum bu...
kurtuldum en büyük yalandan
tanrı yokmuş, oğlu da değilmişim
meryem de annem değildi zaten
tanrı da üfleyemez soluğunu ona
o yüzden gelmeyeceğim dünyaya

beklemeyin kimseyi ve yaratın kendinizi
tanrı niyetine duyurun, herkese anlatın
ama önce kendinize sonra birbirinize inanın:
“aşktan ulu tanrı yoktur ve hiç olmadı!”

30 nisan

suyun bildiği

“kulaklarınızı açın, duyacaksınız”

ölüler seslenir bize ummadığımız anlarda
sesleri derin ve boğuktur anlamı ise çok
soğuk ve üstendir sesleri donakalır duyan
sorar sonra herkese ne oluyor ve kimsin sen?
su ölülerimiz ve dirilerimizdir bizim

bilemeyiz soruların cevabını susarız
kâl-ü belâya kadar kalıp sırat köprüsünde
sabah akşam gündüz ve gece donar
benim senin bizim geleceğimiz donar
su geçmişimiz ve geleceğimizdir bizim

üşütür bilmemek dondurur aklı eli dili
bir başka yerde bir başka zamanda
belki geçmişimizde geleceğimizde
donan ve anımsayan su bilir gerçeği
su sıcaklığımız ve varlığımızdır bizim

30 nisan

içsel kentler - 2

“anais nın için”

içsel kentler çoktur ama erişilmez
haritada bulunmaz yerleri bilinmez
herkes birtek kendininkini bilir
kaybolsa da bazen içinde kendi kentinin
sevenlerin içsel kentleri birbirine açıktır
buluşurlar birinde ve kaybolurlar diğerinde
yüreğin en derin yerindedir içsel kentler
kaybolurlar beraberce birbirinin içinde

kimsenin olmadığı kentler de var elbet
bir yerlerde birbirine yolu olmayan
onları da ararız kendi içsel kentlerimizde
kaybolsak da defalarca yeniden buluruz
dünde, yarında ve bir anda sırça bir sarayda
gizlenmiş sessizliklerde ararız sevgiliyi
avazımızı çığlığımızı duymaz başkası
yanıt vermezlerse erişemezler birbirlerine
o zaman batır kırmızı gülün dikenini ele
ve kanatır biteviye, izi kalır içsel kentlerinde

30 nisan

âdem olmak

*“tüm adı konmamış
aşklar için”*

âdem baba değilim ben
kimseye bir ad takmadım
atası da anası da kimsenin
kutsal biri de değilim
her doğanı kutsayan

sen bensin ben de sen
biliyorum adını yine de

sevdiğimizize adını kendimiz taktık
o yüzden varız ikimiz de
ele güne karşı hattâ birbirimize
bize ad takmayanlara inat
varız hep ve varolacağız ikimiz de!

sen bensin ben de sen
biliyorum adını yine de

30 nisan

devlerin korkusu

*“kalbi hızlandıran
şey'lere”*

sağır odalar saklar sesi
susanlardan korkulur sadece
çok korkunçtur çünkü
ortalığı saran sessizlik
gücü öfkesinin şiddetinde
üstün gelir yener devleri

sirenler yol gösterdi cân'a
mumla tıkalı kulaklar için
sessizlik bir gürültü oldu
ayağa kaldırdı acunu
isyan sardı tüm sağırırları
sindi kayboldu o korku

3 mayıs

direğe bağlananlar

“yine odysseus için”

aklın ve arzunun direğine bağlandı
turner yıllar sonra odysseus’tan
duymamıştı hiç sirenleri daha önce
ve mumla tıklalı değildi kulakları
o fırtınaya karşı da hiç savaştı
gördü anladı ve sadece kaydetti
ak tuvâle doğanın gücünü ve rengini
korktuğu ve korkmadığı için
tarihte izi kaldı ikisinin de

sirenlerden ve denizlerden korkanlar
hades’ten poseidon’dan zeus’tan da korkarlar
ama ya bir ressam bir insan bir devrimci
korkmaz fırtınadan boradan ve doğadan
korkmaz doğanın kahreden öfkesinden
ölse de bu uğurda bilenir sadece ve bilir
yeneceğini ve son gülenin iyi güleceğini
o yüzden beyaz ışıyla kara denizlerde
hâlâ izleri duruyor fırtınaların ak tuvâlde

6 mayıs

kalbi hızlandıran şeyler

“merhamet inâyet”

ihitimamla tahammülün arasına sığar ömür
her ânı sonsuz. bedeni okyanus insanın
incelik ister sabah akşam gündüz gece
dün, bugün, yarın her değdiğinden
değdiği her yerden ten eldedir
ve ten incedir çünkü kopar yırtılır hergün
el bilir kendiliğinden hoyratlığı
elin kaçınışı bam teline değmeden

ihtişam da olabilir aslında beklediği
“öyle bir dokundum ki”
ya da “dokunuldu ki!” diyebilir
bir ihtilat sayılabilir temas
bazılarına kâbus gelir hattâ
uçurumdan aşağıya düşüş
arşın yedinci katına çıkış ya da

karanlık'tan doğduğundandır
ve hep rahmi özlediğinden belki
ihtimaldir yine de ölüm değme ânında
ve sevda, ve kösnüllük, ve uyanma
bir merhamet belki ya da inâyet
her an duyulan ve korkulan
bir bardak suyu acıtan zehirden
üstelik o su çağlayarak gelmiştir
tertemiz kir tutmaz bir nehirden

erken tahliye edilir birgün suçlular
cezaları bitmeden affedilmeden hem de
tahkiyesi anlatılır köşe başlarında
terennümü kendinden menkul bilenlerin
yazılmıştır tarihe kimseler görmeden
kanla yarılan damardan damlayan
sessiz perşembelerde, gün doğmadan
o nurlu kutsal cumaları doğuran
feryat figân ah-û zâr sayanlar
dökerler göz yaşlarını yalandan
anlayamazlar yine de avuçlarının
neden alev alev yandığını anlatanın

7 mayıs

lâzımlığınız ne renkti

*“bir gün herkese
lâzım olacak”*

lâzımlığım çinkoydu, ikinci değil ama!
tombalaya ramak kala yapardım iç rahatlığıyla
hem de taa içine şaapardım ve şaşardım yaparken
niye adı ‘lâzımlık’ diye düşünür, bilemez
sorardım ama cevap vermezdi kimseler
anlardım onlara yanıt lâzım değildi,

annem kızardı bana, kafamı taktığıma
‘lâzımlıkta o kadar uzun oturulmaz
basur olursun sonra’, derdi
bilmezdim basurun ne olduğunu
korkardım yine de öyle olmaktan ama

yine de bilemezdim bana lâzım mı, niye?
belki ‘cafer’leri filan tanımadığımdan
ve annem dışında kimse bez getirmediğinden
sıçsam da sıçsam da bana
hoş zaten adım da ‘cafer’ olmadı ki hiç!

nerden bilebilirdim lâzımlık ile
lâzım olan şeylerin benzerliğini
eşitliği özgürlüğü bilemezdim ki
kardeşlerim daha doğmadığından belki
kardeşliği de bilmezdim aslında
lâzımlık lâzım olmaktan çıkana kadar
o da lâzımdı insana oysa. çünkü
kardeşlerin kadar varsın bu dünyada

lâzımlığı öğrendim ve bildim
en lâzım olanlar koyulurdu içine
her zaman en lâzım olardı insana
yoksa adı niye lâzımlık olsun
korkardı insan yaratmaktan
tezekten terazinin dirhemi boktan
ama benimkisi beyaz ve çinkodandı
emayeyle kaplıydı ve biyesi bile vardı
kenarında hem de lâcivert renkli
ve elbet çok pahalıydı o zamanlar
bir kez alınır, tüm çocuklar kullanırdı
anam, babam gözü gibi bakarlardı ona
bilirlerdi gün gelir lâzım olurdu belki
buna yorardım en çok onlara da lâzım
olacak bir gün, herkesin ihtiyacı o
o yüzden çok değerli o yüzden adı lâzımlık

ve aynı nedenle şaşardım
bu kadar lâzım olan şey
neden saklanmazdı salonun
başköşesinde meselâ vitrinin içinde
çocukluk benimkisi işte
sonra paris'te louvre'da gördüm
haklıydım, asıl yerinde duruyordu işte
meğer krallara da lâzımmış lâzımlık
her yanı altınla kaplı saraylarda
bir helâlâri bile yokmuş da ondan
ve işlerini benim gibi lâzımlıkta yaptıklarından
o zaman anladım üç yaşından bu yana
lâzımlığa sıçan krallardan biri olduğumu

sonraları diğer kardeşlerim oldu
ve onlar da ettiler içine benim gibi
yani bizim evde kral kraliçe çoktu
darısı başınıza onlara da lâzımdı bir lâzımlık
hem artık ben büyümüşüm etmiyordum içine
helâya etmeyi öğretmişlerdi çoktan
lâzımlığım kardeşlerimin oldu
ve öğrendim lâzımlıksız kalmayı
özgürlük kadar, aşk kadar lâzımdı oysa
krallara lâyıık olan bu değerli eşya

çok ağladım başlarda pek çok şey için
lâzım olan şeylere ağlamanın
faydasız olduğunu bilmeden
taa o günlerden beri hep söylerim
‘herkese önce bir lâzımlık lâzım’, derim
ağlarken, kimse duymazdı beni
ama ben hâlâ merak ederim
onun dışında adı lâzımlık olan
hiçbir şey yok mudur dünyada başka
bir insana her zaman lâzım olan
ve neden o her neyse onun adı değildir de
içine ettiğimiz tasın adıdır lâzımlık?
lâzım olan şeylerin içine edelim diye mi?
‘halkımız neylerse güzel eyler’, öyle derler
en güzel eylediği de verdiği addan bellidir
lâzımlık güzeldir, adı kendinden güzeldir

sahi sizin lâzımlığınız nasıldı
ve ne renkti? ‘beyaz’ demeyin sakın
beyazı bok etmek, demek hâlâ
halkımızın tem ameli, hâlâ tek ödevi...

12 mayıs

*yüzümdeki çizgiler hep
yukarı ve aşağı gider*

zamansızlık

“zamanıdır akmanın”

ters bakar ve ters basarsan yere
şaşar âlem varamazsın hedefe
bilirler müsebbibi hep sensin
kurtulamazsın ipten zindandan
bir başka mümkün dünya
hem de beklerken seni
geç kalmışsındır gitmeye
erken gelmişsindir dünyaya
zamanı geçmiştir çoktan ‘bir’ olmanın

bendeki senlerle sendeki benler bilemez
o yüzden el sürmezler göz süzmezler ve
değemezler birbirlerinin bedenlerine
sonra susarlar biteviye dolu sözler içlerinde
dolu gözler yüzlerinde birbirine bakarlar
bundan böyle hiç sabah olmasın
kimse bir rüya görmesin diye

14 mayıs

adı etna

*“hoş geldin bebek
yaşama sırası sende”*

bir dağdı eskiden bildiğim
yakar yaktığını dışarı atardı
içinden dışına geceler boyu
akardı ışıklar biteviye ve
kıvrılırdı ayaklarının dibinde
bir hayat berrak mı berrak

kızarırdı bazen lâvı al bir gül gibi
ya da dökerdi yapraklarını gece
kenarları kırmızı menevişli güne
yazın düşen ‘yağmur’un çocuğuydu o
şimdi şen mayıs ortalarında gelen

merhaba ey etna akıtma göz yaşlarını
kızıl lâvlarını saçma boynundan aşağı
biliyorum eminim sen yakacaksın
bu karanlığı aydınlatan ışıkları
seninle aydınlık gelecek, ışıyacaksın

15 mayıs

bedenin bilgeliği

*“âni yaşamalı,
zamanı bilmeli insan”*

zamanı sırtında taşıyanları değil
ona bir deri gibi sarınanlardan olmalı
uymalı zamana akmalı birlikte insan
zaman çarpıtığında bedene tenine
bazı yerler kızarır mosmor olur sonra
izler çizgiler, buruşukluklar bırakır
beden kendindeki gerçeği faş eder
deri bilir bilgedir anlar ve gösterir zamanı

o yüzden zamandan korkmayanlar
çırılçıplak gezerler hayat boyu
derileri gerçekleri ve tarihleridir onların
çıplaklıkları belli bile olmaz
üzerlerine yapışanları gösterir onlar
zamanının insanı olmak anda kalmak
ve her şeyi aynıyla yaşamak da
çok yaraşır hep böyle olanlara

16 mayıs

yola çıktığım an

“hayat hep sokakta”

senin doğduğunu hatırlar
gökyüzüne bakarım bugün
suyun gölgesi gösterir yolumu

bir ulu kuş bilir gerçeği
tepemde dolanır durur aşk
söyler bana kim olduğumu

an gelir başım döner soluk alamam
sessizce yürürüm samanyolunda
gelecek denilen o mâlum gerçeğe

19 mayıs

kara yazı

“ben yazdım bu yazıyı alınma”

gözümü yumuyorum
harfler heceler sözcükler
geziniyor bomboş sayfanın üstünde
arıyorlar neyin önüne geçeceğini
neyin ardına düşeceğini
havada avlıyorum onları

harfler heceler sözcükler
buluşup birleştikçe sayfa doluyor
koca bir kara leke çıkıyor ortaya
okunmuyor anlam kararıyor sayfa
harfler heceler sözcükler üstüste
en altta bir kaos bir karmaşa

alındaki kara yazı budur
beyaz boş sayfaysa ömür
harfler heceler sözcükler
yaptıklarım ve yapmadıklarım
kara leke de benim cezam
ve yazı içine gireceğim mezarım

20 mayıs

bir anı

“yaşamının bedeli”

acıyor dilim söylemedikçe
anlatmadıkça kekre izler damakta
geçip giden zaman çağırıyor ardından
ayaklarım kötürüm, ellerim buz
aklım durmuş, gözüm seğiriyor
‘gitme’ diyor içim,
‘giden geri gelmez bir daha’
gelmeyeceksin biliyorum.

kadın yanımda, bakıp bakıp bana
ağlıyor çılgınca sanki kaçmışım gibi

gece çığlık çığlığa bir ağıt tutturuyor
uyandırıyor dünü geçmişİ ânı
ayaklarıma dolanıyor akreple yelkovan
dilim yanıyor, ateş düşüyor boğazıma
acı yeşil sular çağlıyor yataktan

kadın yanımda, bakıp bakıp bana
ağlıyor çılgınca sanki ölmüşüm gibi

karnımda bir sancı zaman duruyor
ölüyor mavi kelebek yanık dalda
haykırıyor trenin düdüğü canhıraş
çınlıyor kulaklarım on ayrı notayla
sürekli vuruyor kampanalar çanlar
zangocun marifeti değil, günahsız o
son çırpınışım bu, son atışı kalbimin
sabah olmuyor, olmayacak biliyorum

kadın yanımda, bakıp bakıp bana
ağlıyor çılgınca sanki yokmuşum gibi

22 mayıs

kağıttan kuşlar

“aşk kanatsız uçmaktır”

iplere bağlanmış kağıttan kuşlar
allı mavili sarılı yeşilli beyazlı
sallanıyorlar odanın ortasında
estikçe yel dolanıyorlar havada

bir kara kuşum onlardan farklı
ipsiz kalmışım onların arasında
yayılmış yatıyorum yatağında
bakıyorum onlara uçuyorlar hâlâ

kopacak onların ipleri de birgün
düşecekler benim gibi yere
ipten kurtulup özgür olacaklar
ama ipleri olmadan uçamazlar ki

23 mayıs

devrim

“onun için yola düşenlere”

kalbin söyler sana seni yerini ödevini
kendini duyarsın onun sesinde önce
bilirmiş dersin bildiğini duyunca
aldanır ve aldatırsın onu ve kendini
yüreğin sessizliğinde suskunluğunda
yine de bir çığlık olarak duyulacaktır
ayakta ölen ağacın devrilme sesi
bir devrimin de ayak sesidir belki
ancak duyan ve yola düşen bilir
ve anlar yüreğinin derinliklerinde
zamanının geldiğini ve koşar
ucunda ölüm olsa da ufka doğru
asla bilmediği diyarlarda gün boyu
hep hisseder ölümü ve devrimi
aralarındaki bir tutamcık mesafeyi
ve eriştiğini düşünür onun yoluna düşen
çünkü bilir varılacak yer değildir
varmak için çıkılan yolun adıdır devrim

26 mayıs

*her âşık bir eser bırakır dünyaya
o eseri bir tek aşkı bilir, anlar
yanında maşuğu olamasa da*

kül olmak

“acı yakıyor ve yazıyor kalem”

arıyorum, bir daha asla
gelmeyeceğini bildiğim
o olağanüstü ânı

ân oluyorum
zaman oluyorum
en kalın telinden
keman oluyorum
arıyor, ağlıyor, bulamıyorum

gözü görmeyenler
kulağı duymayanlar
kokuyu almayanlar
tadı dilinin teni parmağının
ucunda bulamayanlar
bilemez ki yaşanılanı
yaşamdan kalanları
bellek değil onlar en iyi bilir
saklarlar hayatı ânda

insan unutması yüzünden
eksiktir, olmamıştır
olgunlaşamamış ham kalmıştır
ve geç kalmıştır dünden bugüne
kâl-ü belâ'dan yarına,
noksanını bilmeden

ama öğrenecektir elbet birgün
aşka düşünce, yanınca, kül olunca
âşığının ateşinde yanıp ve yakıp
birlikte kül olunca kış ayazında

yani demem o ki insan
âşığına kul olunca bilecek
ve yaşayacaktır ânı ve hayatı.

26 mayıs

dağla suyun aşkı

“küsün sevgililere”

dağ bilmez bazen bağrından doğsa da
havva misali böğründe açılan yarıktan
akan suyu ve suyun akıp gittiği yeri
sudur akar gider akmazsa su değildir zaten
hep yolunu bulur sormaz kimseye
taşır sevdasını aktığı yatağında
sarar sarmalar aktığı harkı onu ve taşır
varacağı yere sonunda kavuşağı denize
dağ o zaman bilir kendinden gideni
ve başını kaldırıp bakar maviye
sonra bekler beyaz bulutların
siyaha dönmesini kararıp da
yağmasını üstüne üstüne ıslananların
ıslanmak da akışa ve aşkâ dahil ve dairdir
bahar gelende doğan pınar böğrünü delip
yeniden akacaktır elbet kendi denizine
suyla dağın meşki bitmez ki
dağ devrilmez taş aşksız çatlamaz ki
kum olana dek hep sürer taşın aşkı

27 mayıs

gözlerin karası

*“eoıya toprağını bırakıp giden
bu toprağın oğlu **ılias venezis**’e”*

adı agapi, petro’nun ablası o yazıyor olanı
iyi okunuyor üstelik yazdığı
herkesten iyi ve çok şeyi biliyor
yıldızların sayısını yıldızların uzaklığını
bir de petro’nun demesi bu:

*“düşlerle dolu parlak siyah
iri ve çok güzel gözleri var”*

ben bilmiyorum o biliyor ve söylüyor

ben de bilirim iri siyah gözleri
zeytin karası kömür karası
bahtın karası ve yürek yarası olanı
baktı mı yakar ve yanar ortalık
kara gecelerde yanar ve
yandıkça da kanar usulcacık
ve susar demez kimseye
ve kanmaz asla bilmeye anlamaya
haa, bir de anlatmaya ağzı dolu dolu
o yüzden düşlerle doludur gözleri

barış ister, dostluk ister, eşitlik ister
en çok da özgürlük ister agapi
yoksulluk yoksunluk olmasın ister
uçmak ister o yüzden yıldızlara gitmek
yıldızlarla olmak bir olmak ister

gider de üstelik sayrılıktan değil
belki o da bir çeşit bulaşıcı sayrılık
ama ondan değil deliliğinden güçlünün
kara yürekliğin deliliğinden gider

yerini yurdunu yemyeşil ormanlarını
masmavi denizini ve tüm sevdiklerini
suların yıkadığı kayalıkların ardına
bırakır da öyle gider ellere,
uzak ellere bilmediği yerlere gider
kocaman kara gözlerine gizli
düşlerini gerçekleştirmeye gider

ne gam! aynı değil midir ki yollar
bir yola girmek bir yolda gitmek
bir yol için bir yol uğruna gitmek
varamasa da sonuna
uğruna gidileceğini düşlemek
ve bunun delili olmak delisi olmak
yetmez mi insana
insan gerçekten insansa

agapi'nin kara gözleri var
kara gözlerinde kocaman
ama çok kocaman yüreklere sığmayan
düşleri var agapi'nin kara günlerde
kara gecelerde onu haykırtan
ve çok yolu var ama o tekini seçer
tek yolu var agapi'nin: gitmek!..
yerinden yurdundan toprağından gitmek
onlar gitti kalmadı kimse geride
yalnızlık hep yalnızlık bize düşen
kimsesiz kara gecelerde kara günlerde

29 mayıs

hücre ve zaman

“ioanna kuçuradi'ye”

hücrenin içinde sabah yok
hücrenin içinde akşam yok
dün yok bugün yok yarın yok
zaman yok hücrenin içinde
bir ben varım bir sen varsın
bir insan var her yanı hücre
insan hücrenin içinde hücre insanın
yarıyoruz birlikte karanlığı
zaman son kez geri dönsün diye

30 mayıs

öldürerek büyünür

“zamanın büyüklerine”

öldürmek için büyük olmak
ulu olmak yüce olmak
yükseklerde olmak gerekir
iskender sezar hitler olmak gerektir

büyükleri hep küçükler büyütür
anneler babalar abiler ablalar
yaşları büyüktür ama gözlerinde
büyüttükleri için küçüktür onlar

hiçbiri iskender değildir
sezar değildir hitler değildir
büyük sayılanların hiçbiri
anne baba abi değildir

büyükler büyük m d r gerçekten
büyük olmayanlar k  k m d r
büyükler  ld rd k e büyürler
büyüklük öldürmek demektir

Ölüm büyüktür tüm büyüklerden
eninde sonunda büyükler de ölür
 lmek için belki de kök değil
büyük olmamak gerektir

büyüklerin öldürecekleri büyüdükçe
 l mler de büyür  ld r lenlerle
bütün k  kler ölmeyi bilir gerektiğinde
ama büyümek için daima
kökleri öldürmek gerekir

31 mayıs

eski kadınlar

*“sevgili thomas samuel eliot'a
‘ bu kadar geç okumamalıydım seni ’”*

doydun! bir şey yemedin ama doydun
gözlerin doydu çünkü masa dopdoluydu
ve sana bakmasa da hiç konuşmasanız da
tam karşıdaydı kumral, mavi gözlü
yıllar öncesinden güzel ve şuh bir kadın
meselâ paris’in bir sokak kahvesinden
masana düşmüş. düşmüş gerçekten
var mıydı acaba böyle bir kadın
hayal miydi hayalin miydi yoksa
yetmiş yaşında içinin geçtiği anlarda

ve kırık da olsa geç de olsa
ılık bir tebessüm karşılıklı çehrelerde
boğuk ve bir kısık bir sesle ürkekçe
söylenmiş çok ama çok eski bir sözcük
— sizi tanıdım madam!..
gerisi yok. gerisi yalan! hiç olmadı olmayacak
hayalin esiri beynin kıvrımlarındaki anılar
söylediğinde kaçıyorlar kaf dağının ardına
ankâ kuşlarıyla birlikte pençelerinde sen

hazirandayız ama vakit kış hava soğuk
kuru bedenim şimdi donuyor uçlarından
soğuk dışarıda değil güneş var tepede
o hâlde bu soğukluk yine, yine
senin yüreğinin derinliklerinde

başını kaldırıyor kadın aynı tebessüm
efsunlu bir bakış, dudağın büklümünde
seni bugüne getiriyor çırpıntısı kalbinin
hızla kaybolan kadının görüntüsüyle

burası eskilerden kalma bir esnaf lokantası
çok acıkmışsın ve öğlenin gecikmiş saatleri
üzerindeki beyaz önlüğü lekeli garson
az ilerde seni izliyor merakla, eli göğsünde
ve kızarmış yüzü, omzunun titreyişiyle
yan gözle bakıyor patrona kasadaki

*“aldırma, ağzını elinle sil ve gül
dünya döner hep eski kadınlar gibi”*

sen peşlerinden gitme, bırak anılarda kalsınlar
hayal edilen her kadının ardından gidilmez ki.

4 haziran

kuş adasında bir hata

*“soyadını asla bilemeyeceğim
eski ve kayıp bir nevin’e”*

şu tepenin ardı bildiğin bir yer
ama şaşıracaksın “hiç bilmiyorum burayı”
diyeceksin... ama yanılacaksın.
o kız seninle attı ilk adımını bu sahile
bir geçmişte sen o kızın elini bu sahilde tuttun
halası sana güvendi diye vermişti elini
tutuşun bir sahiplenmeden değildi yanıldı
koruyordun onu bilmediğin tehlikelerden
onun eli de tuttu sıktı senin elini sımsıkı
derdi korunmak isteği değildi anladın

emanete hıyanet olmaz diye teslim ettin
akşamın alacasında kızı halasına
aldığın gibi tertemiz dokunulmamış pir-ü pak
dokunmadın ve dokundurmadın kimseye
düşünüyorsun şimdi, niye?
o da çok düşünmüştü o zaman...
“niye öpmedi beni bir kez bile
alev alev yanan dudaklarımdan?”

— bilmiyordum, inan bilmiyordum
o zaman elini tuttuğum kızın benden
bir öpücük beklediğini... varınca söyledi
bilmediklerimin sebebi hâlimin gereği
bildiklerimi yaptım hep ömrüm boyunca
galibiyim her zaman bir pyrus zaferlerinin
yendim hepsini ama yitirdim her şeyimi
yine de korudum kolladım sevdiklerimi

— meğer her kadın istermiş aslında
sahiplenildiğini sevildiğini her zaman
bilemedim affet beni suçum bu nevin
sevmek daha büyükmüş korkudan
kır kalemini hakim bey kes cezası
öğreneyim yanlışlarımı ben de
sevebileyim sevmeyi istediklerimi
bedeli neyse ödeyeyim peşin peşin
ya da bırak peşimi artık hayat
bu diyardan gideyim.

6 haziran

gemi

“yine eski bir sevgiliye”

orada duruyorsun
kustun içindekileri
dinleniyorsun

sen değildin, sen de biliyorsun
ama onun gibi duruyorsun
“acele et, geç kalma
kalırsın burada sonra”
kalmıyor artık burada hiç kimse
en azından senle ben ikimiz yokuz

dur bir gece daha
ya da bir başka
sevgili bulana dek
sonra kayalım birlikte
ak köpükler üstünde
bilinmedik bir geleceğe

seviyorum seni deniz hep sevdim
beni kolladığın sakladığın için değil
her ânımda bana yeni yollar
yeni rotalar gösterdiğin için
mihrabım da rotam da sensin
kurtulmasa da burnum boktan
seni seviyorum seni
dağlar gibi ve dağlar kadar
herşeyden koruyup sakladığından...

birgün gelecek kalbimde saklı sevgilimle
birlikte saklanacağız senin içinde
senin dibindeki yosunlara karışıp
saklanmanın asla gerekmeyeceği günlerde

6 haziran

yanlış ölçü

“yalnız olanlara”

yalnızlık nasıl ölçülür
neyle ölçülür yalnızlık kim bilir?
saatle metreyle okkayla boşlukla

meselâ havayla cıvayla
ölçülür mü acaba ya da
gökteki bulutla esen rüzgârla

yalnızlık hava kadar çoktur
bulut kadar uzak rüzgâr kadar yoğun
belki de boşluktur en derin yalnızlık

zorluğu mu acaba? nedeni nedir
ölçüsüzlüğü ve anlatılmasının
dayanılmaz olan yanı nedir yalnızlığın?

8 haziran

sağlık ocağına ağıt

*“sevgili gazafer aksakoğlu
hocamın anısına”*

aksakoğlu’ydu soyadı öyle bildim tanıdım
bilmezdim babasının aksak olup olmadığını
ama oğlu yiğit bir insandı onu bilirim
bildiğini anlatmazlık paylaşmazlık etmedi
ömrü boyunca nerede hangi koşulda olsa da
doğru bildiğini savunmaktan
geri durmadı hiç nerede olursa olsun
karşısındaki kim olursa olsun
anlatırdı yorulmadan
aksatmadan eksiltmeden doğruyu

haberim olmadı uğurlayamadım
onu hâllince son adresine
tam dört gün sonra duydum
sıcak bir pazarın gecikmiş vaktinde
kekre bir moldavya şarabını açtım
meze ettim anlattıklarını, anılarını
arada yaparken insülinini böğrüne

aklıma geldi lâfı: ‘şarap haktır ama
hakkı olan da verilmeli bedene.’
bilirdi haklıyı haksızı ayırmazdı
yine de dost meclislerinde içerdı

şarabın alını beyazını içelim der
sonra yine aynı türküye dönerdi
hani hep ahlat üzerine yakılandan
“sosyalizasyon”dan girer
“sosyalizasyon”dan çıkardı

daha dün gördüm gaziemir’de
halk sağlığı uygulama birimini
“sağlık ocağı” yerine
aile sağlığı merkezinde kurmuşlar
dönme gazanfer hocam dönme geri
gün gelir yine kurarız biz
sağlık ocaklarımızı
senin belirlediğin gibi
yine lâzım olan yerlerde

8 haziran

üç çeşit şair

üç çeşit şair vardır evrende
belki daha çoğu da vardır
ama onlar saklanmışlar bir yerlere

ilki anlamın peşindedir her zaman
bir derdi vardır ve şiiri aracıdır onun
derdini iletince ve birileri onu anlayıp
yineleyince birilerine işi biter de
büyük bir şair olduğunu düşünür

ikincisi seslerin peşindedir hep
kulak kabartır âlemdeki bütün seslere
ve yeni bir ses bulunca bir uyak bulur
ünler dizilerinde ses yoldaşlığıdır şiiri
anlamdan sözden vazgeçer salar
uzay boşluğuna şiirini binbir sesle
duyar evrenin her yerinde
farklı seslere kulak verenler
ve teyit eder onun şiirini, şairliğini

üçüncü çeşidi de benim şairliğim
var mı bilmiyorum bir benzerim
ama herkes bilir sözün peşindeyim
düşerim ardına tüm sözcüklerin ve
onları yüreğinde hissedecek kişilerin
anlaşırım onlarla sözcükler sayesinde
canlanır ayaklanır sözcükler birlikte
aklanırım sözü duyanlarla
ışınlanırsız kaf dağının ardına
düşlediğimiz başka dünyalara
başka âlemlere başka yerlere

sözcükler ulaşım olur şiirimde
anlatır içindekiler peşindekilere
peşlerine düşenlere haz olur
buluşuruz sonunda dizede dörtlükte
aralarda oralarda bir yerlerde
en çok da allarda aklarda
ve mavilerde “şiir budur işte”
diyenlerin ülkesinde.

11 haziran

düşlerdeki devler

*“bir zamanlar dev
olduğunu sananlar için”*

eski püskü bir kapının önündeyim
bir zebani peydahlanıyor birden
yolumu kesiyor ve soruyor
“sen kimsin, neredensin ve
nereye gidiyorsun?”
anlatamıyorum ona. o da
anlamak istemiyor zaten
al takke ver külâh buluşuyoruz
orta yerde ve açıyor kapıyı
bir dev bekliyor beni içerde
bir dudağı yerde bir dudağı gökte
o da soruyor bana “dur, nereye”
sarılıp öpüyorum dudağından
o da sarılıyor bana sarılışıyoruz
sonra neden bilmem birden sabah oluyor
uyanıyorum yüz yıllık uykumdan

saçım sakalım uzamış kırışmış yüzüm ellerim
sesim çatallaşmış dişlerim dökülmüş
böyle görünce beni dönüyor dev geri
vazgeçiyor benden beni sevmekten
bir taş alıyorum yerden atıyorum
denk geliyor yarıyorum kafasını devin
düşüyor yere ve ölüyor o anda
“sevdiğim sendin” diyor son sözlerinde
inanmıyorum ona, geldiğim bu yerin
gerçek olduğuna doğruluyorum ayağa
düşlerim kırılmış saçılmış her yana
kırık aynalar kaplamış her yanı
her birinde ben varım parça pinçik
parçalarımınla çoğalıyorum sonsuzlukta

aynalar değil devler ve dudaklar gerek bana
kâh öpüşecek kâh konuşacak
ve eğer devler olmayacaksa bu evrende
“ya bir dev bulmalı ya dev olmalıyız
öpüşmeli ve konuşmalıyız” diyorum
herkes gülüp geçiyor benimle deliymişim gibi
ununu elemiş eleğini asmış bunak ihtiyarlara

11 haziran

eşeklerin zamanı

uğraştı pek çok kişi yakalamaya zamanı
tutulur mu zaman hiç nal topladılar hepsi
bilmezler ki bizim zaman ayrı
eşeklerin zamanı birbirinden farklı

“eşek zamanı da neymiş” diyorlar
bilmiyorlar sanki! her şeyin bir zamanı var
ayvanın narın kirazı karpuzun ölmenin
neden eşeğin zamanı olmasın ki

şimdi uzaydaki bir deliği arıyorlar
bir eşeği geçireceklermiş öteye öyle diyorlar
‘o zaman neden şimdiki zaman olmasın’ diyorum
ve soruyorum: ‘ne zaman gelir eşeklerin zamanı?’

11 haziran

herkesin stefan'ı

dostumsun stefan
beni tanımasan da dostumsun
benim hâlimi hâllerimizi biliyorsun
yıllar öncesinden hem de
sevgilinle ölüme giderken
her zaman bildiğini yazıyorsun...
*“bütün gün hiç kimse
onunla konuşmamıştı”* diyorsun.
... hiç! gerçekten de hiç
ve hiç kimseyle konuşmadım
bütün gün! gün bitmeden.

*“.. bir insanla ‘iki çift’ söz
etmeyi nasıl da arzuladı!”*
... hem de nasıl. çok arzuladım...
... bir insanla konuşmayı
benimle konuşmayı isteyen
bütün gün! gün bitmeden.

sustum kaldım okurken
paralel evrenlerdeyiz mutlaka
sen toprağın altında
ben üstündeyim aynı toprağın
farkımız şurada: sen yıllar önce
sen beni yazmışsın beni bilmeden
ben ise seni okuyorum dediğini bilerek

dünya aynı dünya bütün coğrafyalarda
insan aynı, zaman aynı, hâller aynı
durmuş zaman durmuş dünya sanki
yaşam hep aynı, yaşam hep aynı
aslında insan da her zaman ve hep aynı
konuşmak istiyor gün bitmeden
insan hep birileriyle konuşmalı

12 haziran

iki karın iki dünya

çıktı annesinin karnından
onu vareden yuvasından
başı hızla yaklaşıyordu
yaşayacağı yer küreye
tuttu bacaklarından biri
çarpmasına ramak kala
kurtuldu...

hangisi? anne doğan yer küre dünya
gözünü açar açmaz gördüğü
ona yaklaşan dünyayı
ona yaklaşan toprağı özlüyor
ve biliyordu dünyanın
kendinden çok büyük
kendinin dünyadan çok küçük
olduğunu

ölene kadar bitmeyecek özlemi
kavuştuğunda anlayacak toprağa
hep iki dünyada birden varolduğunu
ikisi de ana karnı ikisi de kendi toprağı
biri büyüttü onu yarattı ve varetti öteki
hayatın iki karnın arasında olduğunu
doğduğu ilk günden öğrendi ve yaşadı

biliyor girecek ikisinin de içine sırayla
orada varoldu ve orada sürececek yaşam
hem doğarken hem de öldükten sonra

13 haziran

hiç kimse

analar öğretir ilk önce herkese
baba, koca ve oğul dışında erkek
tanımamış bilmemiş kadınlar
bilir ve anlatır ne olduğunu ‘erkekliğin’
özgürlüğün olmadığı ‘erkek’ ülkelerinde

eğer bir kadın bir erkeğe
— ‘sen benim babam olmayabilirsin’
— ‘çocuğumun babası sen değilsin’
— ‘senin baban o adam değil’
— sen benim için “hiç kimse”sin!
— sen hiç kimsesin!..
dediğinde, diyebildiğinde

o zaman öğrenir herkes ve anlar
nasıl kadın olunduğunu ve öğrenir erkekler
özgürlüğün olduğu ‘kadın’ ülkelerinde

15 haziran

topal martı

bir topal martı vardı sahilde
topallığıyla sevdirmişti kendini
kırıktı kanadı çoktan beri
uçmuyor yürüyüyor geziyordu
onundu tüm sahil tüm dünya
çünkü açlık başa belâ
dolaşmasa aç kalıyordu
bir gün yürürken düştü ve öldü
ölürken anımsadı kanadının kırıklığını
ölünce öğrendi herkes bunu

martıysan topalsa sevimli de olsan
kanadı olmamak ölümcül hatadır
artık bu memlekette varsa yoksa
ilkin iki kanat gerekiyor insana
ancak uçmak ve uçurmak kurtarıyor
açlıktan, düşmekten ve ölümden
ister kanatla ister hocaların duasıyla

15 haziran

serzeniş

yıllar sonra el oldun artık bana
gel, gör son tükenmiş hâlimi
gün daralmadan ecel almadan gel,
el ol göz ol, ses ol bana

18 haziran

filozofun temel sorunu

“kendini bilmek”

kendimi ne zaman bildim?
beş, yedi, on, on beş yaşında
herbirinde bildiklerim vardı elbet
ama ben kendimi gerçekten
ne zaman bildim?

bildiklerim maske
bildiklerim engel
bildiklerim rüya hayal
bildiklerim beni bana söyler
ve başkalarının bilmediklerini

hiçbir şey bilmiyorum oysa
bildiklerim dünlerde eskilerde kaldı
yolların yerleri değişmiş çoktan
yanlış yerlere götürüyor beni
düşlerim ve yüzüm bambaşka

ben kendimi ne zaman bildim?
ayı görünce mi yalnız gecelerde
yoksa güneş yakınca mı tenimi
zamanı, dünü bugünü yarını nasıl bildim
yoksa kadınlığı fark edince mi?

haz kasıklarımdan yukarı süzülüp
düzülünce mi yola yoksa kervan
yola revan olup da rastgeldiği
kırk haramilerin sayısı
yetmeyince mi açlığımıza?

ben kendimi ne zaman bildim?
yoksa hiç bilemedim mi
dün de böylemiydim acaba
yarın ne olacağım düşünmedim mi hiç
bilmek neleri değiştirir hayatta

yalan hepsi inanma bana mutlaka
biliyordum ben kendimi doğduğumda
belki musa, isa değildim muhammed yoktu
dolaşmıyordu nebiler benimle her gece
biliyordum ve söyleşiyordum bir bilenle

nietzsche olmayı düşünmedim hiç
heidegger hiç yoktu ortada anlamadım
bildiğim bütün filozoflar acaba
biliyorlar mıydı kendi hayatlarında
ne zaman kendilerini bildiklerini?

ben kendimi ilk kez
yalnız kalınca bildim
yalnız bir ben-i âdem'den
başka bir şey değilim bu dünyada
asla bir şey olamadığımı da

ve hâlâ bilmediğim o “şey” neyse oyum
kendini doğurana doğru giden
gittiği yeri de geldiği yeri de
iyi bilen ama asla beğenmeyen
akan bir hayalde her zaman duran

sordukça ve anladıkça varoluyor insan
doğduğu andan ölene kadar soruyor
yaşamak ne ölüm ne anlamak istiyor
hâlâ yanıtını arıyorum, o yüzden soruyorum:
“ben kendimi ne zaman bildim?”

sesler duyuyorum şimdilerde gaipten
âhir ömrümün karlı dağlarına çıkarken
sesleniyor bana aşağılardan birileri
- kim demiş herkesin kendini bildiğini
anlamak için önce bilmemek gerektir!

20 haziran

ay ve güneşin farkı

“ayı parlatalara”

ayı severiz, güneşi de
ama ayı daha çok severiz
güzeli severiz çünkü
bize dert çıkarmayan
ve hep bir ışığa muhtaç olan

tevazu bu, kolay kolay açık etmez
“güneşim ben” diyemez insan
ama öyle olduğunu sansınlar ister
ama korkar güneşte yanmaktan
diyeceğini dolambaçlı yoldan söyler

o yüzden daha çok sever ayı
dert çıkarmaz ay kimseye asla
yakmaz gecenin ortasında
sabahleyin sönüp gider nasılsa
bilir üstelik sonraki gece gelecektir nasılsa

21 haziran

unutmak

*“artık benim değilsin!
en sevdiğim rüyam”*

uyanacağım sabah yakın
doğacak güneş
bakacağım geceye
terlemişim yastık ıpsılak
ve sen yoksun

*düştü hepsi olanların
belki de hiç olmadın!*

yaşam budur âşığa
çaresi yok bundan başka
mutlaka unutacağım
bugün değilse yarın
çıkamaz ayın son çarşambasında

*düştü hepsi olanların
belki de hiç olmadın!*

23 haziran

tarihin uykusu

şimdi tarih dalabilir uykuya
“şairle filozof sürdürecekt
onun kendisiyle kavgasını”

asla aklından çıkarma ama
ancak napolyon uyuyunca
uyur daima aşını veren aşçısı

işini yap, eksik bırakma
sabah ola hayrola de!
özgür olacaksın sonunda

24 haziran

*“kalos kagathos”
ya da “kalokagathia”
güzel ve gerçek iyilik
gerçekten sevenlerin olsun*

trajikomik ölüm

“aynı suda iki kez yıkanılmıyor”

öldürdüm seni içimde
ve gömdüm beyaz duvarına
odamda açtığım derin oyuğa

başının maskesi duruyor sadece
o duvarın üstünde şimdi
ve hâlâ gülüyorsun bana
övüyorsun yaptığımı bir yandan
“aferin sana” diyorsun

sesin de hüzünlü ve boğuk geliyor
ama biliyorum sensin duvarın derinindeki
sesleniyorsun bana hiç durmadan

hem de çatlak sıvanın
zerinde bir ıslaklık var
sanırım sen de ağlıyorsun
bakıp da geçmiş günlere

gülüyorum ben de seninle
kimbilir belki de risus sardonicus bu
ldm m yoksa aşkımla birlikte ben de

ama inan bana unutmuyorum
unutamıyorum seni öldürdüğümü
ve nasıl gmdğm yüreğime
hem de hiç yoktan yere

25 haziran

risus sadonicus: Ölüm gülüşü

denizler ve okyanuslar

“ikisi de ‘su’ deyip geçmemeli”

aynı suda yıkanamazsın iki kere
“bir” aynı sularda yıkananlar
ayrı sularda yıkanırılar “iki” olunca
ayrılığı öğrendiklerinde akan suyla birlikte
ama suyu iyi bilirler ve anlatırlar herkese

ne çok kirlenir her aşk bedenlenince
sırtlanır âşıklar hayatın tüm kirlerini
akan sular temizler yalnız götürür onları
denize vardıklarında kirletirler denizleri de
okyanuslar temiz kalırlar yalnız
büyüktür çünkü tüm sulardan
karşılaştıklarımızdan bulaşan kiri
gömerler erişilmez derinliklerne

unutma hiçbir zaman: hep büyükler temizler
küçüklerin sırtındaki hayatın kirini
ve büyük olmak çok zordur o yüzden

27 haziran

ecce homo

“bilenlerin bilmediği”

‘insan bu!’ demiş kendini bilen
bilmediğini değil kendini söylemiş
işte bu! aynıyla vâki insan

inanmamış hiçkimse
aynaya bakıp bir daha sormuş
“bu kim acaba” diye

inanmamış hiçkimse
bakanın kendisi olduğuna
oradan bakanın gördüğüne
sormuş bir daha “kim bu” diye

ecce hommo ece hommo
orada duran ve karşıdan bakan
sensin her zaman işte
aynayla vâki ve bâki insan!

29 haziran

tanrı, efendi ve köle

“de te fabula narratur”

biri olmazsa yoktur öteki
efendi olur muydu yoksa
tanrım diyen kölesi olmasa
durduk yere kim
efendim derdi ona

yanıtlı beni köle
kim kime efendim der
bu zamanda efendilik
gelmez atadan babadan
geçmez babadan oğula

ikisi de eştir birbirine
aynı yaradan doğurur
ve aynı yarıktan doğar
iki bacağı arasındaki
hep aynıdır doğar insan

ikisinin de yaratıcı
tanrı değildir asla
bilir ikisi de gerçeği
söylemezler kimseye
tanrının oğlu olmak iyidir

varolmak ve yaşamak
dalkavukluk gerektirir
arada geçinir giderler
köle olurlar birbirlerine
zamane tanrısıyla birlikte

1 temmuz

homo clausus

“hep kendi başına olanlar için”

adımı şimdi öğrendim
duymadım kimse söylemedi
latince ana dilim değil çünkü
hiçbir yerde de yazılmamış

ne güzel adı olmak adını bilmek
babanın, ananın, atanın değil
seni hiç tanımayan
varlığından hiç haberi olmayan
dahası sen doğmadan
yüzlerce yıl önce yaşayan
birilerince adlandırılmak

“kendi başına olan insan”

benim, bu! adım bu...
vallahi de tallahi de
okudum, kitapta yeri var
o kitap bir mushaf olmasa da
benim adımı o kitabın adını
yazandan dolayı koymasalar da

bir adım var benim: homo clausus
yani “bir başına olan insan”

brecht göz kırpmıyor ordan...
kanma inanma onlara
bir başına yaşayan kimse
yoktur ve olamaz diye
yediğın ekmeğı kim yaptı
içtiğın suyu kim getirdi
sözünü kim dinlerdi
evinin sokağında her sabah
kim sana ‘merhaba’ dedi...

“kendi başına” olan kısmı gitti
çoktan toprak altında
geride kaldı bir tek “insan”
sahi, o ben miyim?
bana kim ‘merhaba’ dedi?

4 temmuz

şairin esini

“o geleceği yeri ve zamanı bilir”

şaire esin verenler neden cin değil de peridir.çünkü şairler erkektir. erkeklerin cinlerle işi olmaz.meleklerin erkeği olur diyorlar. azrail, cebrail, mikail melek sayılıyor, ancak erkeklikleri su götürmez hiçbirinin.dişi melekleri düşünüyorum, hiçbir isim aklıma gelmiyor. şaşıyorum. adsız meleklerle “melek” de-yip geçiyoruz. erkekleri ise adıyla biliyoruz. neyse şairlerin esin perilerinden söz ediyorduk neden peri denildiğinden. şair kadınların esinlendikleri de eğer peri ise, bu, şair kadınlara sorularak mı öğrenilmiş ve kabul edilmiştir? yoksa şair erkeklerin kabulle-rinden mi hareket etmiştir. bu arada şairler esin pe-rilerini çağırdıklarında ağızlarından ne çıkacağını kendileri bile bilemezlermiş.burada da bir sorun var bence bence yine erkek şairler halt etmişler.esin pe-rilerine, muhtemelen peri oldukları için kadındır ne yapacakları belli olmaz,demeye getiriyorlar. ben de hâlimce şairim ama bu söylenenlerin hepsine de itirazım var biline. esin verenler peri, melek, şeytan olmasınlar. kadınlar da şair olsunlar şair erkeklerin ağızlarından çıkanın nedeni de kadınlar olmasınlar, öyle sanılmasını istemesinler.herkes dediğinden de yaptığından da sorumlu olsun. kötü şiirin failinin kadınlar olduğunu kimse ileri sürmesin. şair şiirini âşık olduğu kadın için yazsa da sorumlusu sevgili değil o kötü şiiri yazan erkektir. böyle bilinmeli!..

6 temmuz

aynı yıldız

“zaman senden alacağım var”

kafamı kaldırıp her gece baktığım
çocukluğumdaki gökyüzü müdür?
o karanlık gökyüzündeki o yıldız
yedi yaşından beri tanıdığım ve
ilkokulun ilk günü âşık olduğum
kızın adıyla aynı adı taşıyan yıldız mıdır?

ve pek çok şeyi unutmuşken bu yaşımda
neden hâlâ o yıldızla adı aynı adı taşıyan
o kızı şimdilerde anımsamamın ve
ona hâlâ âşık olduğumu sanmamın ve
onu bulmayı düşlememin nedeni nedir?
bu soruların yanıtını bilmiyorum
uykularım söylüyor bunları bana,

yılların sayısını saymak ve fark etmek
çok koyuyor bana, hem de çok
artık yetmişine geldim ihtiyarım
yüzüm ellerim bedenim buruş buruş
ama o yıldız hâlâ ilk gördüğüm
zamanki gibi göz kırptıyor bana

o eski zamanlardaki hâliyle bakıyor
o anları yaşıyor o kızı getiriyor aklıma
ne hâldedir diye düşünüyorum
acaba o da beni anımsıyor mudur?
bana düşmanca vuran yıllar bu zaman
ona fiskeyle olsun değmemiş midir

neden gökyüzü her baktığımda aynı
geceleri neden zaman hiç geçmiyor?
ben de onlar kadar ve onlar gibi
sürmek istiyorum âhir ömrümü
ve ıslıl ıslıl olmak parıl parıldamak
ben de her gece yedi yaşıma dönmek
ve adı o yıldızla aynı olan o kıza
yeniden âşık olmak istiyorum

8 temmuz

şair'i öldürmek

“alın yazısı değil”

şair ölümü yazdı insanlara
hissetsinler ve anlasınlar diye
insanlara şiirini okudu
duydular ve öğrendiler
ölüm yenilmez değil

ama ‘bir’leşmek gerek
ve öyle yaptılar kalabalıklar
şairin ardındalar şimdi
azrail arkadan vurmak istiyor
ve inançlı mücahitler arıyorlar

‘bir’lerin içinde hiç uşak yok
ey azrail işin artık çok zor
şairi öldüremeyeceğini bilesin
işin bu: şiiri anlamalı öğrenmeli
ve önce şiiri öldürmeli ve yok etmelisin

12 temmuz

inci ve ölüm

“uyanma zamanı”

inci şeytanın ağzında
dilinin ucunda gezdirir
kandırır akılsızları onunla
istiridye kurtuldum der
ölerayak kum tanesinden
güler insan incisizleri yerken
incilileri yiyenlerse hep ağlar

ne büyük özgürlüktür
incisiz bir istiridyenin içini yemek
ve *“ben tokluğu yeğlerim
zenginlikler asla yoksulluğu
yüceltmez”* diyebilmek

haklıydı galilei ve brecht
asla gerekmemelidir kimseye
varolmak için ölmek

13 temmuz

ke-ke-le-me

“karl marks’a”

k-k-k-arl m-m-m-arks
k-k-k-arl m-m-m-arks
s-s-s-en b-b-b-ensin
b-b-b-en de s-s-s-en
b-b-b-iz o-o-o-lamazsak
a-a-a-rşa k-k-k-adar
d-d-d-evrim k-k-k-açar
e-e-e-yleriz e-e-e-yleniriz
v-v-v-aylar d-d-d-uyarız
y-y-y-aylarla c-c-c-oşarız
k-k-k-ayboluruz y-y-y-almız
k-k-k-ayıplarla ç-ç-ç-oklaşırız
f-f-f-ırlarız s-s-s-emaya
j-j-j-etlerle g-g-g-ökyüzüne
r-ı-z, r-ı-z, v-ı-z, v-ı-z
ğ-ğ-ğ-lar s-s-s-evinçle
g-g-g-üleriz h-h-h-ep b-b-b-irlikte

16 temmuz

tıppp

“oyynamak her zaman güzeldir”

o kimdi ben bilmiyordum
ben kimdim o bilmiyordu
kim kimdi kimse bilmiyordu

bilmeye bilmeye gittik
bilinmedik yerlere
her giden biliyordu aslında
nereye gittiğini
kimlerle gittiğini
neden gittiğini
“sus” ilân edilmişti sessizce
bildiği her şeyi
asla söylemiyordu
kimse kimseye

gidiyorduk bildiğimiz bir yere
biliyorduk herkesin bildiğini
asla söylemiyorduk

söylenemeyen yerler bilinmez
bilinmeyen yerlere gidilmezdi
avunuyor ve avutuyorduk
öğrendiler bildiğimizi
kimselere söyleyemediler
hâlâ söyleyemiyor hiçkimse
söylenemiyor ki...
sustuk o yüzden! tıppp!

17 temmuz

yarısını geçmek

“mesafeler hep yalan söyler”

*“aramızdaki üç adımın
yarısını geçmem lâzım önce
sonra onun yarısını
sonra onun da yarısını
bu yarılar sonsuza kadar gider
o yüzden varamam sana...”*

hep kapalı duran dudağımdan
bu sözler çıktı fısıltıyla

çok güldü bana kahkahalarla güldü
üç adım attı ve geldi yanıma
— çok korkaksın biliyorsun değil mi!

onu bırakıp gittiğimde
kahkahaları sürüyordu ardımda

20 temmuz

aşk insanı

oyuncu, yanar döner, uçarı,
gider gelir boş boş dolanır,
yer içer uyur uyanır sızar
gördüğü her çiçeğe konar,
aylaklıkla geçer yaşamı

aya bakar aya tapar
güne bakar güne tapar
düşler görür gece gündüz
farklı dünyaları hayal eder
bir tek kendine inanır

âşık olmaz olduğunu varsayar
şirler söyler öyküler anlatır
dedikleri hep yalandır
kendini kandırır bilir bunu
ve tek derdi özgür yaşamaktır

29 temmuz

çok önemli bir sorun

*“sadece bir çıkıntı...
atsan atılmıyor satsan satılmıyor
kimsenin işine yaramıyor
yer kaplıyor, engel oluyor
iş çıkarıyor, sorun yaratıyor
dert oluyor herkese sürekli...”*

- bu sorun çözülmeli, bir çözümü olmalı!
- nasıl? olabilir mi?
- çözümü tek bilmiyor musun?
- olur mu yapılabilir mi diye soruyorum
- sence olamaz mı?
- olur, olmaz!..
- olmaz!..
- neden?

— henüz erken hiçbir şey tam belli değil!
— ‘gerek şart, yeter şart’ meselesi yani.
hep böyle kalsın istiyorsun o zaman?
— kalsın olmaz mı?
— kalmamalı bence!.. bu çıkıntının yarattığı
sıkıntıdan her kes yakınıyor. ama anladım
sen öyle istiyorsun, niyetin belli! ‘kalsın’ diyorsun.
— istemek deme, daha çok kararsızlık. merak da
ediyorum... ne olacak zaman içinde? biraz da
acıyorum ona sanki?
— varlığı acılara neden oluyor, sen de biliyorsun
bunu. sürsün mü herkese verdiği acı?
— acıları sevenler de var ama, onlara haksızlık değil
mi? ayrıca bir zamanlar bir işe de yarıyordu,
hem ona da haksızlık olmaz mı yok etmek?
kimseye bir şey yapmıyor orada duruyor.
onu dert edenler acıları yaratıyorlar aslında.
— kaldırıp müzeye koyalım o zaman?
— öyle mi gerçekten? dalga mı geçiyorsun?
— değil mi?
— değil! hem baksana ne kadar zavallı. üstelik
şimdi onu savunan da yok çaresiz sahibsiz.
— ‘kaderin ona bir oyunu bu!’

— ona sorsalardı kendi de istemezdi böyle olmayı
— istemez miydi?
— kim ister?
— istemese öyle olmazdı!
— ama yine de bence ona sorulmalı, hakçası bu.
— soracak bir şey yok, neyi soracaksın?
sorulsa ne yanıt verecek ayrıca. sorun yumağı...
— bilirsin hiçbir şey nedensiz olmaz
— sen inanıyor musun buna?
— kesip atmalı diyorsun ama, yerinde sen olsan
kabul eder misin böyle bir sonu?
— mecburen, en doğrusu bu!
— kim yapacak peki sen yapabilir misin?
— bilmiyorum nasıl yapılır? ama eminim bir
yapan bulunacaktır elbet. sen yaparsın belki!
— yapamam. sorumlusu ve faili olmak istemem
— ne olacak peki? ortadan kalkması şart.
— son ve kesin kararın bu mu? kim, ne zaman
ve nasıl yapacak?
— bulunur biri, en çok canı yanan, ya da bunu
doğru bulan biri çıkar ortaya ve yapar
— kötüdür olan bir şeyi yok etmek ama.
kabul etmiyorum bu kararı haksızlık bu!

işte böyleydi onun hikâyesi
herkes biliyor, kimse dile getirmiyordu
sorumluluk da üstlenmiyordu hiç kimse.
ama karara itiraz eden biri de yoktu,
kabul ediyordu herkes ve bu sorun
eninde sonunda bir gün bu yolla çözülecekti
biri çıktı ortaya. eskiden bu işlerle uğraşan biri
“çok lâfa gerek yok en doğrusu kesip atmak,
madem bizim işimiz bu, yaparız!” dedi.
ve kesip attılar sıkıntı yaratan çıkıntıyı.
hiçbir şey de olmadı sonrasında
müzeye de koymadılar, unutuldu gitti çıkıntı
hep böyle olmuştu tarih boyunca
sonunda kurtuldu tüm insanlık
büyük sıkıntılar yaratan çıkıntısından

16 ağustos

yuvarlak

“geometri önemlidir”

hücremin duvarları yuvarlak
dönüp duruyorum içinde
kapı belli değil nasıl girdim içeri
dışarısı neresi sınır nerede
neden yuvarlak bu hücre
ardında altında ve üstünde ne var
merak ediyor soruyorum
ses vermiyor duvarlar
bir kuş ötüyor bir köpek uluyor
ve ben uyuyorum hücreme
hücremin duvarları yuvarlak
neden yuvarlak yine de
çok merak ediyorum
bundan sonra hayat böyle diyorlar
yuvarlanıp gidiyorum

18 ağustos

oyuncak

*“oyunu gerçek yapmak
insanın elinde”*

bir oyuncak aldım sana
güzel bir oyuncak
tam istediğin gibi keyifli
marifetli hoş becerikli
ben olmasam da yanında
güzel güzel oyna eğlen,
bıkmadan usanmadan
sev onu hep gldrsn seni,

bensiz oynasan da eğlensen de
ben aldım ya, asla kızmam sana,
kıskanmam da onu benden
Çok sevdiğini görsem de
oyuncak bir nesnedir sadece
Çok sevilse de bıılır ve
bir kenara atılır sonunda nasılsa
Çünkü insan sevgisi başka
oyuncağın sevgisi başkadır

26 ağustos

dağın doruğundan doğmak

“kader ve fırsat”

güneşi denizden doğuramayanların ülkesi burası. burada sadece güneşin denize battığını görünür. denizden doğmaz güneş, bağrına alıp boğar suyu. buradakiler için güneş, en yüksek mertebededir. dağların doruklarından doğmak çok değerlidir. ölüleri hemen gömer, güneşle bir doğsun isterler. yoksa ölenler doğuma yetişmezlerse kaybolurlar. denizlerde olduysa bu ölüm hiçbir umarı yoktur, yeniden doğmak onlar için sadece bir mucizedir. ve bu nedenle dağlara dost, denize düşmandırlar. düşmanlar denize dökülerek yok edilir buralarda. toprağa erken düşenler yeniden doğar her sabah. kahramanlaştırılırlar güneşin sayesinde insanlar. coğrafya onlara hem fırsat hem de bir kaderdir.

26 ağustos

utancın kızılığı

“görünenin ardını bilmek”

bak ay kızarmış
önüne geçmiş dünya
gerçeği görmüş

ayıpları çok
görünür erin hâli
çıplaklık kötü

fazlalığı var
kızartıyor yüzleri
eksiklikleri

ayın kızılı
ders olmalı herkese
atın fazlayı

varmalı öze
dünyalı utanmalı
yaptıklarından

7 eylül

kendini çizmek

“iltifat marifete tâbidir”

bir ressam olsaydım
nasıl çizerdim kendimi
acaba görüyor muyum
herkesin gördüğünü
ya da onların görmediği
başka neleri görüyorum

çizecek kadar kendimi
tanıyor muyum acaba

neden çizemiyorum
üstümü bir kalem de

söylesene bana adamım
gerçekten tanıyor musun
kendini ve çizebilir misin
gerçekten kendi üstünü
bir kalemde ve kalın bir çizgiyle?

9 eylül

kötülük ve yalan

“dünya yangın yeri”

alevin dilleri uzun
konuşuyor bizimle
anlatıyor her şeyi
gördüğü görmediği
bildiği bilmediği

alevin dilleri uzun
erişiyor her yere
yakıyor da üstelik
her şeyden söz ediyor
kendi bildiğince

alevin dilleri uzun
kırmızı mavi sarı
yalazlı diller
bir yılan gibi kıvrılıp
dansediyor çılgınca

alevin dilleri uzun
her yerden çağrılıyor
yaksın diye yanılışı
anlamalı âlem doğruyu
aklanmak isteniyor yalan

alevin dilleri uzun
boğuk bir ses geliyor
birbirine karışıyor herşey
ve herkes onu anlıyor
yanlışa kulak verdiğinde

alevin dilleri uzun
inadına yaksın ateş
damı göçürsün başlarına
kalksın kötülük dünyadan ve
yanmasın kurunun yanında yaş

10 ekim

nature morte

*“doğ’a da ölür mü
kıyamet zamanı”*

canlısı da ölüsüsü de güzel doğanın
çünkü doğmak güzel ve ölümü bilmek
yaşamak doğada sonsuza kadar
ölüm de doğal. doğanın yasası bu
ve bir parçası bir ânı o da yaşamın
‘nature morte’ ölü doğa doğalın ölümü
masanın üzerindeki güzel meyvalar
vazodaki çiçek tabaktaki gözleri açık balık
çok güzeller ama artık yoklar çünkü ölümler
hüzün de duyabilirsiniz bakarken
dalda ya da denizde olandan
daha da güzel diyebilirsiniz belki
hattâ canınız yemek bile isteyebilir onları
koklamak tatmak doymak hoştur insana
ölüdür hepsi çok güzel görünseler de
doğanın ölüsü de doğal ve güzeldir aslında
akşamın loş ışığında duvardaki tabloda
hayat zamanı gelecek ‘natüre-mort’tur.

16 eylül

ışsiz cellâdın türküsü

“b. brecht’e nazire”

işı çok ama çok zor ışsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

meselâ ilk önce bir hâkim tavlâsın
yook, daha iyisi bir adalet bakanı
yok yok... başbakan olsun
o daha çok işe yarar eğer varsa
eğer yoksa daha güçlü bir başkan
daha ceberrut öfkeli asan kesen bağırان
düşmanı da ayağına bakanı da çok olan

işî çok ama çok zor işsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellât bir yoksul çocuk tavrasın
ablasını ya da anasını olmadı komşunu
güzel bir kadını kızı orospu diye vursun
halk çevresinde toplansın kahraman olsun
hâkimlere savcılara yalvarsın
hiçbiri onu dinlemesin yasayı uygulasın

işi çok ama çok zor işsiz celladın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellat bir ‘anchorman’ bulsun
yarısı yanık ormanlarda dolaşan
ve tüm kanallarda aynı anda sallanan biri
bir gazeteci hattâ bir yorumcu, köşeli yazan
en iyisi bir köşesi olan köşe yazarı tabii ki
öylesi hem çok kızar hem çok yazar
yazdıkça azar, ‘asın bunları’ diye bağırır

işı çok ama çok zor işsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellât yeni idam yöntemleri bulsun
suyla çalışan elektrikli sandalye keşfetsin
herkes denemek için sıraya girsin
parası olana birilerini kurşunlamak hobi olsun
oyun çıksın diye âleme cellât işsiz kalmasın diye
yeni yasalar çıkarıp çevre düzenlemesi olarak
her mahalleye darağaçları kurdursun

işi çok ama çok zor işsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellât yağlı organları öksüz bırakmasın
elektrik kontakları olur olmaz atmasın
tüfekler kurşunsuz snaypırlar tüfeksiz kalmasın
her köşe başında mafyöz çeteler çoğalsın
çarptışsınlar çatışsınlar olur olmaz işler yüzünden
cinayetler erişsin gelişmiş ülkelerdeki sayılara
hâkimler her davanın sonunda kalemlerini kırsın

işi çok ama çok zor işsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellât bir partiye girsin mutlaka
milletvekili seçilip adalet komisyon başkanı olsun
önerge versin geri getirsin idam cezasını
resmi ya da gayri resmi infazları serbest kılsın
hakimlere her gün yeni kalemler hediye etsin...
bir idam kararı verene bir de bonus versin
idam cezası alanın yanında seveni de asılsın

işi çok ama çok zor işsiz cellâdın
hemen çalışmaya başlasın
ölüm kalım savaşı bu
hiç boş durmasın

işsiz bir cellât işsizlikten bıksın usansın
günâhlarının boyunu aştığını fark edip
utansın öldürmekten suçlu bile olsa bir insanı
son darağacını da kendisi için kursun
altına bir sandalye koysun sonra
boynuna geçirsin yağlı urganı ve devirsin sehpayı
sallansın asırlar boyu. ortalıkta hiç cellat kalmasın.

17 eylül

gidişi duyulmayan

“can arkadaşımız
civan özkan’a”

beyaz değildi saçların eskiden
ama çok zamandır hep apaktı
yüreğın gibi, hatırlarım onları
bilirim nedeni başka
saçlarına vururdu yüreğının ışığı
böyle düşünürdüm
dünyayı güzel ederdi ışığın
güzel kılardı yaşamı, arkadaşlığı
*ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duymadım gittiğini.*

gitti mi gelmez sevilenler
duyar mı duymaz mı sesimi
bilmem! kimseler de bilmez
dahası geliyorum demez asla
ölenler konuşmaz çünkü
oysa gözlerin söylerdi baktığında
çok diyeceğın var gibi gelirdi bana
belki de benim diyeceklerim yüzünden
*ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duymadım gittiğini.*

diyeceklerimi bilmezdin ama dinlerdin
kulak verirdin, açardın ağzını
bir kuş gibi, göğ e çevirirdin başını
sesini kimseler duymazdı
benimkini duymadıkları gibi
ben duyardım ama, bilirdim,
bir diyeceğ in vardı bana
söze dökülmeyen, dökülse de bilinmeyen
ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duyamadım gittiğ ini.

seni öyle ağzın açık görünce
benim ağzım da açıldı aynaydık birbirimize
kimsecikler tek bir ses duymazdı doğrusu
biz de konuşmazdık hani. ama destanlar
gider gelirdi karşılıklı, bir o yana bir bu yana
yanardık alazında ateş in tüterdi dumanlarımız
bir ışık uzanırdı sabah alacasında
senin beyninden bana benimkinden de sana
ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duyamadım gittiğ ini.

konuşurduk aslında duyulmayan seslerle
imlâ kılavuzunda olmayan nidalarla,
sözcüklerle edatlarla zarflarla konuşurduk
sabah akşam gündüz gece susmazdık
aynı anda hep birlikte son sözün “gidiyorum”
oldu duydum sesini nutkum tutuldu
birşey diyemedim gittin o dönülmeyen yere
duymadım gittiğini çünkü bendeydin hâlâ
ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duyamadım gittiğini.

sözlüğümüz de dilimiz de başkaydı
kimseler yazmamıştı kurallarını ama biz anlardık
yine de karşılıklı sessizliğe mahkûm o tümcelerde
anlatılan hikâyeyi, herkesin bildiğı duyardık,
sessizliklerde ben dinlerdim sen anlatırdın
ben anlatırdım sen dinlerdin karışırdık sonsuza
harfler geceler, sözcükler, hayat ama ben biliyorum:
biz duyuyoruz hâlâ konuşuyoruz sessizliklerle
ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duyamadım gittiğini.

konuş civan'ım konuş, söyle eskisi gibi
bütün imlâ kurallarını, toplum kurallarını,
bilumum insan kurallarını boşver, at bir tarafa
söz veriyorum sana bir daha adını
küçük harfle yazmayacağım beyaz duvarlara
“tek yol devrim” yazısının altına. tutuklasalar bile
götürseler de şehremini karakolu'na
inan bana, n'olur inan bana!

*ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duymadım gittiğini.*

anlatamıyorum seni kimseye
çünkü, çünkü harfler çok küçük
sen de çok küçüksün, ben de öyle
girbiliriz bir fındık kabuğunun içine
hayat nedir zaten, o da kısacık, küçücük
ne desek de duyulmuyor sesimiz
sözler, cümleler, şiirler, destanlar, romanlar
anlatamıyor bizi ve hikâyemizi
zaten kimseler de anlamıyor bizi!

*ama gittin sen! şimdi gittin,
ben duymadım, duymadım gittiğini.*

19 eylül

kedi gerçeği

“minik corci’ye”

kediler ardından gider
sahipleri gidince
yapamazlar sahipsiz
ölmek zor zanaâttir
kalbi atan her kediye

kedinin sahiplendiği de
yaşar aynı şeyi bir gün
ölüm geldiğinde
sahiplenilen de ölür
sahiplenen ölünce
kalbi çok sonra dursa bile

22 eylül

sözcüklerin isyanı

“her devrim önce dilde başlar”

oturursun kâğıdın başına
elinde kâlem aklında sözcükler
gözünün önünde bir imge parlak anlamlı
sonra birden başkaldırır sözcükler
yapmazlar istediğini dizilmezler ardı ardına
mübalağa cenk olunur sonunda kırılır kâlem, eller
yanar yırtılır kâğıt, doğmadan ölür doğacak olan
çaresiz kalakalırsın masanın başında
ilhâmdan medet umarsın gelmez
o zaman güler sana hep bir ağızdan
sözcük, imge, ritim, kâğıt, kâlem
eğdin mi başını önüne teslim olursan
yazamazsın asla şiirini devrimin
bu devrim, başka bir devrim
imgenin ve sözcüğün devrimi
ve yıkılışı elbette, şairin şiirin bitişi
önce şairin ölüm ânını anlatır
yazılmayan her şiir
ve yapılmayan her devrim

8 ekim

yeni zamanlarda

“sevgili ali’ye”

yerde duran bu beş taş
gökten düştü dün
yıldızdı eskiden her biri
bakılır bilinirdi
gidilecek yol, yön, yöre
severdi böyle gitmeyi
yoldaşlar yol arkadaşları
yol bitti sonra arkadaşlık da
azgın bir ırmak kesti yolu
ışıklar aktı yıldızlardan
ve nehrin yatağından
bir, iki, beş taş atımı
ardından sular aydınlandı
beş yönde çoğaldılar sonra
altıncısı sana doğru aktı

dörttün beş oldun sen yürü, durma
önünde çok yol var daha
nehirler kurusa da yeni zamanlarda

11 ekim

pirinç tanesi

savuruyorlar havaya pirinci
belli, ya çok zenginler
bilmiyorlar macerasını
tek bir tane pirincin
pirinci pirinç yapan ellerin.

ninesi anlatmamış açlığı ona
belli misafir geldiğinde
pirinçli şekerli yufka
ikram etmemiş kimse
varsıl oldukları sanılsın diye.

yere düşen her pirinci
arayalım bulalım
savurmasınlar havaya
tek bir pirinç tanesini
her biri tek damla alın teri

15 ekim

ölüp giden günlere

*“gonca özmen’in
‘küsün’üne”*

varsın ölüp gitsin günler
sormuyorlar zaten bana
sormadan geçiyorlar
yanımdan yöremden
ve karışıyorlar habersiz
tarihin yaprakları arasına
eski zamanlara veriliyor adları
sadece anılarda kalıyorlar

tutuyor elimden son kez biri
bir dizenin kâfiyesi bazen
kanıyorum ona yineliyorum
yeniliyorum kendimi
seslerimiz ‘bir’leşiyor
bizden uzaklara düşlerle belki
ben de gidiyorum peşlerinden
oysa onlar benden habersiz
unutulmasın diye gidenler

dizelerde buluyorum âni
andaki kendimi derdimi
şair kadının sesini izliyorum
duymadığım duyulmayan
sesleniyoruz birbirimize sessizce

kulakla değil belki de
beyinle yürekle akılla
kulak çınlamasıyla duymalı
kuşak çatışmasının
anlamı buysa eğer

gerçekler acıtıyor her zaman
özellikle de duyuramamak
sesin ulaşamaması çokluğa
ama bilinmeli, o da dahil hikâyeye
sahi her sesi duyarlar mı şairler
kelebeğin kanadının sesini meselâ
ve duyururlar mı birilerine
sonsuzluğa karışan sessizliklerle

sessizlikler arıyorum şiiirde
sessizlikler arıyorum dizelerde
imgelerde gündüzleri açan
kötü kokulu çiçeğin hüznünde
duymak istiyor insan birilerini
kendine seslenildiğini
hiç ummazken hem de

gün dönüyor dizeler muhkem
ve ben hapsolmuşum şiire
akşam erken inmiş hâneye
kafiyede ve satır aralarında
gelmeyeceğini bildiğim
geleceği arıyorum yine de

bir “deniz feneri” oluyor şair
şiiirdeki imge ‘zaman’ ve ‘avlu’
başımı döndürüyor rüzgârında
öpüyorum ikisini de şiirle birlikte
sıcak bir nefesle belki, seni de
hem de herkese açık duran
o sayfanın o boş yerinde

dağılmıyor zaman sis olmuş
kaplamıyor tarlayı ayrık otları
sen olan, senden olan, o arsız ot
tırpanım yok biçemem ki zaten
dikili ağacım saksıda çiçeğim
bir karış toprağım da yok

gideceğiz bilmeden duymadan
herkes sen ben ve bilenler belki
ve kalacak ardımızda sessizlikler

30 ekim

şimdi

“şimdi ne zamandır herkese?”

‘unutturamaz seni hiçbir şey’

kaç kere yineledim bu sözü bilmem
kaç kişi, birbirinden farklı kaç insan için
sevgililerim, sevdiklerim için
kalbin o kadar çok gözü yok ki
her biri sıkış tıktış aynı gözün içinde
o göz, o gözler, onların gözleri
benim kalbimin içindeki gözler her biri
tıktış tıktış da olsa benim geçmişim hepsi
çünkü unutmadım unutamam hiçbirini
hepsi canlı hepsi canlı, sanki ‘şimdi’ gibi
‘şimdi’ler her ‘şimdi’de başka bir ‘şimdi’
zamanın içinde kalbimin gözlerindeler
eski ‘şimdi’lerdeyim unutamadıklarım onlar
eski ‘şimdi’ler, o anlar, o anlarda olanlar,
onlar unutmuş haberleri yok benden
birlikte yuvarlanıyoruz toprağa
unutulanları “şimdi”leri yeniden arıyorum
eski zamanlarımın sabah alacalarında

31 ekim

bulmaca

aşkın ve âşıkların oyunudur bu
düşmeyenler bilmez bu derdin ne olduğu
başına gelmesi gerektir insan tekinin
cinsi ırkı türü çeşidi ne olusa olsun
tohumun toprağa serpilmesi,
fidanın doğru yere dikilmesi
tomurcuklanıp yeşillenmesi,
çiçeklenmesi, meyve vermesi
sonra da meyvenin birlikte yenmesi

rivayet muhtelifdir farklı anlatır şairler
şiir yazan da bilemez eğer yaşamamışsa
hiç bir aşk ötekine benzemez o yüzden
bilemez hiç kimse nasıl başlayıp biteceğini
yani her bulmacanın doğru yanıtını
kaybolmadan deryanın bir katresinde
erişmeden arş-ı alâ'nın son katına ama
çok emek vermeli çok çabalamalıdır
doğru anlamak doğru yaşamak için aşkı

1 kasım

yolculuk

*“ jorge amado
ve ölü deniz’e ”*

bir yolcu’yla birgün yoldaş olduk
deniz kenarların dağlarda dolaştık durduk
ayaklarımız suda gözümüz enginde
yettik birbirimize ve umutluyduk
birlikte gezdik üç buçuk yıl durmadan
kaptanı ve yolcu’su oldu birbirimizin
başka kimselere yan gözle bakmadan
ağır sağlam vakur ve cana yakın
dayanıklı sevimli uyumluyduk
bembeyazdı içimiz dışımız parlardık
bilirdim kehribar rengi tenini yüreğini
dağların yücelerinde bulutlara kavuştuk
sevişirdik sulara çayırlarda mutluyduk
her yolculuk gibi bitti sonunda bir gün
başka yolcular başka kaptanlar buldu
bense kırık dökük hayat yollarında
hâlâ yolsuz ve yolcu’suz bir yolcuyum

1 kasım

yapayalnız bir gök ve şölen

“sevgili tomris uyar’a”

yapayalnız bir gök
ve altında memleketim
memleketimden insanlar
ve insan manzaraları
her cinsten hem de
uzanmış yatıyorlar
yoksa yanıyorlar mı desem
yanarken yatılır mı?
yatarken yanılır mı?

bir de toprak, kirlenmiş çorak
satılmış üstelik üç kuruşa
dönme solculardan birine
parası ve şânı çok
bir reklâmcı, sahibi dünyanın
yaptırdığı yeni villasında
şölen veriyor karısı için
yalancı dostlarına
yanıyor ve yatıyor
yatıyor ve yanıyor

bir gök, yapayalnız
çaresiz insanlar
geziniyor kırlarda
elleri benek benek yaralı
zehirli dumanlar soluyorlar
reklâmcının villasında bir oda
o odada bir kadın: efsunlu
nedimleri yok ama
bir nedim'i var: adamın yeğeni
yüreğinde fink atıyor aşk
amcasından haberli,
danışıklı dövüşler böyle oluyor
genç ve toy bir aşk bu
ağzında acı tat bırakıyor kadının
ellerinde benekler kırmızı
yaşıyorlar yangın yerinde
yakıyorlar bitmez bir yangını

doğmaz bir daha bilirim
ölü doğanlar yeniden
kaşla göz arasında
kris de burg da bilir bunu
şarkısından belli, söylüyor
haberi olmasa da uyar'dan
ve anlatıyor şarkısında
ispanyol trenindeki
satranç partisini
şeytanla tanrı arasında
sonsuz sabahlarda yanıyorlar
ve yazıyorlar alın yazılarını

bir yapayalnız, gök
on bin kişinin ruhu
ve çalan tren düdüğüyle
kazanıyor partiyi şeytan
yeğenin aklında,
çaldığı dolu tabanca, amcanın,
biliyor patlayacak mutlaka
bu şiirin sonunda
ve açık olacak her şey herkese
öykünün, şarkının ve şiirin bağı,
bütün efsunlar bilinecek
kris'in şarkısı bitince
herşey anlaşılacak

ama!..

bir gök yapayalnız, hâlâ

5 kasım

mahpusluk ve utanç

bir tek geceyi saymazsam
ben hiç hapiste yatmadım
ama ömrüme bakarsan
anlarsın o zaman
hep zindanlarda yaşadım

utanıyorum şimdi
üstelik çok sevdiklerim
hattâ kendi kızım bile
hem de tam on buçuk ay
hapsi eylemişken mekân
utanıyorum birgünden fazla
hapis yatmamış olmaktan

ama hapis şiirleri yazdım
farklı nedenlerle hem de
hayatımın değişik dönemlerinde
kızımı da yazdım doğmadan önce
bilmeden yıllar sonra yatacağını
anasının karnında öğrenirmiş
mahpusluğu aslında insan

çok sorguladım kendimi
neden öyle yazdığımı
henüz doğmamış çocuk için
o zaman utandım nâzım'dan
ilhan sami çomak'tan
gerçekten mahpusta yatmayan
“mahpus değilse yazmamalı insan!”

mahpusluk çeşit çeşit ama
her oda her dört duvar
gün gelir zindan olur insana
kuş tüyü yataklar soğuk ranza olur

sing sing, alkatraz, metris, çatalca
dünyanın tüm mahpushanelerindekiler
daha lüks içinde ve rahattır belki de
senin yaşadığın böyle mahpusluktan

sevdiklerin yoldaşların içerdeyse
onlardan daha çok yaşarsın
yüreğinin içinde mahpusluğu
kendi ânına kendi aklına
kendi hayaline ve hem de
yapmadıklarına olamadıklarına
hayıflanır kendini cezalandırırsın
yine de ama yine de söyleyebilirsin
“mahpus değilse yazmamalı insan!”

yaşım yetmiş yarısını düş
en az otuz beş yılında
mahpustum günler geceler boyu
hep aklımın zindanında
onun için yazmak benim de hakkım
hiç yatmasam bile mahpusluğu

6 kasım

başlamak ve bitmek

her gerçeklik gibi zamanı geldi
başladı, oldu, yaşandı ve bitti
koca bir boşluk bıraktı ardında
hiçbir şeyin dolduramayacağı
sanki bir atom bombası krateri
bir daha hiçbir şeyin yeşermeyeceği

belki sonuncusuydu başlangıçların
hiçbir çiçek bir daha açmayacak
yeşermeyecek hiçbir şey belki,
bundan sonra toprak hep gri kalacak
durduğu yerin, başının üzerinde
kapkara bulutlar dolaşacak
tek bir damlası düşmeyecek yere
umudu taşıyan yağmurların
bilmeyecek hiçkimse başladığını
ve bittiğini olmakta olanın

sonra küçük çocuklar ağlayacak
ölü ve yaralılarla dolacak meydanlar
neden böyle olduğunu bilmeden
ellerinde bayraklar olmayacak
ve kimse bakmayacak onlara ve olanlara
bir toz bulutu ardında kaybolacak yıllar
hesabını tutan muhasebecisi olmadan

biri ardını dönüp gidecek
diğeri arkasından bakmayacak
anlamayacak hiç kimse hiçbir şeyi
düş kurmayacak umutlanmayacak
hayatın müceddet gerçeği âşikâr olacak
biri pencereden gösterecek eliyle
kapkara bir yüzü ve hüznülenecek herkes
bir kumru kapkara kumda kuğurdayınca
eşi karşı tele tünemiş ona bakarken

düş kuracak insanlar yine
yeni başlangıçların düşlerini
onbeşinde yirmisindeki gibi
benzerlerini kimse bilmediği
bu düşün ne zaman ve neden
kurulduğunu bile düşünmeden

yürek bir kelebek arzu bir çiçek
çiçek doğada kocaman bir gerçek
gerçek tek: bitmeyecek sanılan
herşey günü gelir biter bir gün
bir şimşek çakımı zamanda hem de

nereden başlanacağını nasıl olacağını
ve ne zaman biteceğini bilmek marifet
ve olmayacak duaya hiç bir zaman
sadece inandığın için amin dememek

9 kasım

muştı

“doğmamış çocuğa şiir”

usulca ağarıyordu zaman
daha çok vardı günün doğmasına
çocuk zorluyordu anasının karnını
doğacaktı mutlaka kimsenin
doğmak istemediği o sabaha

biliyordu doğuran
göremeyecekti sabahı ve
doğurduğunu bilemeyecekti kimse
hiçbir zaman sabahın alacasında

daha vakit var gülüm
tomurcuğun patlamasına
önce afyon zulasının patlaması gerekiyor
karnında hayat bu memleketin
tahtında bir gamyemeze gidiyor
bütün küfürleri yoksul ağızların
beklenen muştulu sabahlarda

bu çocuk doğacak birazdan
tüm doğamamış çocuklardan
aldığı güçle ve onların adına
her meddin ceziri de var
sular çekilecek biliyor
sonra gelecek tüm çekimiyle
yeryüzü temizlenecek
kirlerden ve kirletenlerden

gölüyor şair artık gördüklerine
ve seviniyor anladıklarından
düşlere dalıyor dalganın doruğunda
ıslaklığı kaplıyor her yanı
en aşağıdan en yukarıya kadar
yıkıyor ve arıtıyor ışıkla o anda
tüm cabbarlar kahroluyor
boğulup gidiyorlar bir kaşık suda

sabah oluyor anla artık
bu kızılılık ondan
usulca ağarıyor gökyüzü
usulca ağarıyor zaman

12 kasım

izgi

*“izginin ardında bir ağızın
bulunması mucize” (*)*

yüzündeki çizgilerin sesini duydun mu
gördün mü dudakların kıpırdadığını
anladın mı söylediklerini ve hüznünü
değiştiğini koskoca yaşamın
alın yazısı gizli o çizgilerin içinde
altında büklümleri sesi çıkmayan dudağın
sol ucunun en alt çizgisinde duruyor
ve geleceği muştulayan kızılık

oku gör bil anla öğren ve yap
izgilerle oluşur tüm sözcükler
fısıldar efsunları kâlemler bilgece
üfürür saçar birbiri ardına dizer
zaman denilen sonsuzluğa
toplar onları yıldızlar sadece
geceleri görünen ve arıtan ışıkla

suya düşünce son yıldız
gecikmiş bir gecesin yarısında
yarılır sözcükler dağılır harfler
ısıtır satırların çizgisi
kabarır ak kâğıtların kenarı
ıslanır gözler bulanıklaşır anlam
kaybolur gibi olur umudun
geleceğin yeşil rengi birden solar
hâkide buluşur tüm renkler

sen işte o anlarda anlaşılır
alındaki çizginin söyledikleri
kimsenin bilmediği değerini
ancak o zaman anlarsın

26 kasım

() elias canetti, körleşme, türkçesi: ahmet cema
sel yayınları, ocak 2015, s:533/90*

bir köprü gerek

karşı yakaları mı birleştirir köprüler
karşı yakalardakileri mi
hiçbirini tanımadan bilmeden.
taştan, demirden, tahtadan olsun
farketmez işinin adı aynı
birleştirmek kopmaz şekilde
akıldakileri geçmişte gelecekte.

köprüler gerek şimdiye düne yarına
köprüler gerek geniş nehirlerin
dar boğazların üzerine gidilecek
ve gelinecek köprüler gerek
istesem de istemesem de geçilecek
adı nedir, neyin üzerindedir
kim ne zaman geçecek fark etmez
köprü olacak birileri gerek
yaşam denen akan ömrün üzerinden
hüznü, nıhayı ve cefayı yenecek
karşıya geçecek bir köprü gerek

28 kasım

hikmet

*“küçük şeylerin
tanrısı'na”*

sessizlik boşluğa seslendi:

— görmüyorum seni!

boşluk da yanıtladı onu:

— ben de duymuyorum zaten!

sessizlik sustu ve görülmedi boşluk

boşluk çoktan dolmuştu evrenle

sonsuz su ve gök kapladı o boşluğu

“sakladı ikisini birbirinden”, dediler,

“ duymayandan susandan ve görmeyenden.”

susmayanlar ve her şeyi duyanlar

güneşin altında ve karanlıkta her şeyi görenler

bilinmeyen her şeyi bilenler, şöyle dedi:

“böyle yaratıldı, böyle halk oldu evren ve

büyük patlama falan da yok, hiç olmadı ki!”

sonra gerçeği şair, bir şiir söyledi, sonra ekledi:

— ben elçiyisiyim sadece sesin ve sözün...

şairliğin hikmeti de buydu belki.

9 aralık

bahane

*“meleğin hakkı
sineğin hakkı”*

düştü sonunda sinek
dibinde üç yudum kalmış bardağa
benim hakkımdır, der gibi,
hakkıydı belki, bilinmez
yoksa sadece tadına bakmak mıydı dileği
nerede görülmüş sineğin viski içtiği
‘ayyaş gemi’ si değil ki bu rimbaud’un
yolunu sapıtmış bir sinek, o da belki

viskiye düşen ya bayılır ya boğulur
sonuçta hak ve merak yüzünden
yüzden nalları dikti sinek
boğulmaktı onun kaderi
garibim boğuldu gitti
kurtaramadık ‘ayyaş merâkî’yi

azıcık ısıydı onu çekenaslında
bana, buraya, ya da beni çeken ona
kandı sığağa, ama ben kandırmadım
zaten sevmem hiç de sinekleri
akını, karasını sivrisini
hiç sevmem, hele böylesini,
yılışık, fırsatçı, korkak, asalak
bir günlük ömründe
keyif peşinde koşacak
ne gelecekte umudu var
ne geçmişten aldığı ders
sinek işte bu, bir cahil teres

âlem için değil tesadüfen yaşıyor
ve elbette tesadüfen düşüyor
dibinde üç yudum kalmış kadehe
oysa benim hakkımdı o son üç yudum
meleklerin hakkı deseler de
hem o bir melek değil sinek

çalmadım onu, yolda bulmadım
kimseden otlanmadım
parasını saydım aldım
ayda yılda bir keyif yapıyordum
kahpe sinek murdar etti keyfimi
üç yudumcuk viskimi
devamı ya var ya yok belki

kafamın içinde bize karşıdan bakan
marks, engels, lenin, hattâ stalin'de
öyle demiş güya, arıyorum kitaplarda
bulamıyorum doğrusunun ne olduğunu
beşimizden biri yanılıyor bence hâlâ,
kim kaldı geriye işte saydım hepsini
şimdi okudum, öğrendim,
eskiden beri bildiğimi bir kere daha!
bilmeyen okusun alınyazısını
öğrensın ne yazıyor orada:
“coğrafya ne kaderdir ne fırsattır insana”
olsa olsa yaptığına sağlam bir bahane
herkes duysa ama kimse inanmasa da...

18 aralık

metamorfoz

“ovidius’a”

gökkuşağının altından geçmemişti ama
bir şeylerin içinden geçerdi her zaman
değişmişti baştan sona, önceden sonraya
başka bir kimliğin içinde kay-bol-muş-tu...
kimdir faili, sorumlusu, yaratanı kimdi
bilme de aklından geçenler işte olmuştu
erkekti eskiden şimdi ise artık kadını
sakalı falan yoktu, saçları uzamıştı birden
göğsünde bir ağırlık kasığındaysa boşluk
çekiyordu onu, bambaşka yerlere
fazlalıklarını atmış kurtulmuştu
bir kuyu ortaya çıkmıştı bedeninde
çağırıyordu onu boşluğun derinlerine
sonsuz uzay gibi uçsuz bucaksız
anladı birden zaman değişmişti
evrimin sonucu olmalıydı olan biten
iyiydi bu hâl memnundu, çok iyiydi
eksiği de fazlası da kalmamıştı
şimdi artık insandı, ta-mam-lan-mış-tı!

20 aralık

susmalar ve boşluklar

“susan ve yazamayan herkese”

konusmak, yazmak dertleri bir bir
anlatmak kâğıtlara ama okutamamak
duyuramamak kimseye derdini
ummanlar kadar büyük,
ummanlar kadar derin
ummanlar kadar genişken hem de.

susmak, konuşmamak günler boyu
yazmamak, yazamamak,
diline gelenleri yutmak ve yutkunmak
kocaman boşluklar bırakmak ak kâğıtta
boşluklar bırakmak sayfalarına hayatın
yayında, yazıda, filmde, görüntüde
kocaman boşluklar bembeyaz ve kapkara
herkesin bildiğini, düşünerek
taammüden, isteyerek susmak
ve sadece susarak anlatmak her şeyi
dertlerini sözsüz ve sessiz anlatmak
göstermek duyurmak ve hissettirmek
herkese, her zaman, böyle biteviye

yaşamayanlar bilmez ama yazarlar bilir
yazanlar bilir. o yazarları ve yazanları
eskiden beri bilenler ve okuyanlar da bilir
virgölüne, noktasına. ünlemine!
soru işaretine? noktalı virgölüne; kadar
her imi her işareti okumayı bilenler bilir
söylenen ve anlatılanlardan daha çok.
susmalar ve boşluklar anlatır her şeyi
sırası geldiğinde zamanı bilinmese de.

bence gerçek yazar olmak bu demek
bence gerçek hatip olmak bu demek
böyle işte, her zaman böyle işte o gerçek.

sırası ne zaman? daha çok var mı?
“susma konuş, durma, görevin bu
boşluk bırakma hayatta, yaz, anlat” işte

inan başka türlü doğmaz güneş
inan başka türlü sona ermez
yaşanılan bu karanlık zamanlar.

21 aralık

kendini bilse insan

*“marifeti kendinden
menkul olanlara”*

neden kameranın gördüğüyle yetinmez
neden kameramanın yerine koyarsın
kendini hem de perdede olan bitenle?
özdeşlik kurmuş inanmış, anlamışken
görenin kurgulayanın gösterdiği
neden yetmez sana gördüğün gerçekler
neden hep kendi gördüğünü görmek istersin
neden herkesin gördüğüyle yetinmezsin
kimsin sen? olmayan büyük tanrıların
yeryüzündeki sözcüsü elçisi misin?

sus ve dinle. olanı izle ki doğru bilesin!
geçmişi, şimdiyi, ânı ve geleceği
kendini anla önce dününü, şimdini
ve yarınını hesapla, ödeyeceklerini
yaşadıklarını yaptıklarını bildiklerini
düşlediklerini ve olsun istediklerini.

hangisi sana bağlı, hangisi seninle var
sen kimsin, yaratan kim, tanrı kim, var mı?
geleceği çizen ve seni vareden kim
küfür kimin sözü, söyleten ve söyleyen kim
yanılan ve yanıldığını bilmeyen kim
doğruyu arayan bulan ve bağıran kim
kimler dünden pişman geleceği kuracak olan
ve yaptığı her şeyi her zaman doğru bulan
ve onların yanında sen kimsin be mübarek adam?

anladım gözün hep en yükseklerde
ve bundan mutlu olsan da günde bin kere
yeter çektiği insanların senden yeter be!

senden bunu isteyen bekleyenler çoksa
fırsat bu fırsat işte ve marifet sendeyse
geç onların başına hepsini sen yap
geri kalan herkes gitsin cehennemine dibine

22 aralık

dilek

“gerçeğin gözü”

ılık bir günün öğleden sonrasında
çekmeliyiz derin bir uyku
ve güzel düşler görmeliyiz
sonra uyanmalıyız yeni bir sabaha
hiçbir sorumluluk duymadan kimseye
dünyadaki son günümüz olsa bile
doya doya yaşamalıyız ânı ve
kanmalıyız böyle güzel bir günde.
birbirimize inanmalı ve doymalıyız
dünyadaki son günümüz olsa bile
ulysses gibi bakmalıyız dünyaya
çok yorulduk sevgilim hem de çok
bu bitimsiz sevgi bizi çok yordu
uymalıyız birbirimize uyuşmalıyız
ya da gitmeliyiz istediğimiz yere
ama birbirimizi bu kadar çok severken
ve bu kadar çok sevilirken hem de
uyanmalıyız sevgilim seninle birlikte
yepyeni bir hayata ve yepyeni bir güne

22 aralık

bana mı susuyorlar?

*“sevgili gaye borahioğlu’na
‘her şey normalmiş gibi’”*

sana da susuyorlar mı
bana hep susuyorlar!
herbirimiz kendi dilimizde susuyoruz aslında
saçlarımın renginden belki de
tenimin beyazlığı, kılık kıyafetim
onlardan çok farklıyım
o yüzden susuyorlar, susuyoruz!

ama zaten anlamıyorum ki ne diyorlar?
biliyorum bana demiyorlar
o zaman neden susuyorlar
belki de ben de susuyorum ondan

susuyoruz hepimiz
korkuyorum hem de çok
şimdi daha çok korkuyorum
çünkü bu suskunluk öldürecek hepimizi
bitirecek belki de
susuyoruz yine

incecik bir çocuk sesi
bir türkü söylüyor.
sözlerini anlamıyorum
ama seviniyorum
göğsümün içinde sanki
bir kuş pır pır ediyor
ıslıkla ezgisini çalıyorum
duyuyorlar ıslığımı bana bakıyorlar
sonra konuşmaya başlıyorlar
birbirleriyle ve benimle

susmuyorlar susmuyoruz
konuşuyoruz durmadan
dilimiz damağımız kuruyor
bir bardak su istiyoruz
içimizi soğutacak yanan ateşe karşı

içiyoruz içiyoruz içiyoruz
bitmiyor susuzluğumuz suskunluğumuz
her birimiz kendi dilimizde susuyoruz
hâlâ susuyoruz, barışa, aşka, konuşmaya

29 aralık

İçindekiler

8	biten zaman	bencilin aşkı	54
9	suskulu şiir	su, şişe ve acıma	55
10	kıymık	gerçek nerede	56
11	mâdun	hayali yolculuk	57
12	zinâkâr	'şimdi'lerin aşkı	61
14	eksik sesler	şiirleşik	66
15	ateşin sırrı	cân'a sarılmak	67
17	küflü yeşil dünya	zamanda gezinmek	69
19	ocak ayı	ırmakta zaman	71
21	hanım ağa olmak	hâli bilinenin destanı	72
22	sesin yeri	ortalama olmak	76
24	soğuma	aynadaki	78
26	şair ve veli	meçhul savaş	80
27	gezi parkı	içsel kentler-1	81
29	ali ile fatma'nın aşkı	enginar	82
32	sorular ve kararlar	aşkın arş-ı alâsı	83
34	yıldız ve aşk	isa'nın söylevi	84
35	de-me-ce-ler	suyun bildiği	85
36	çocuk ve ömür	içsel kentler-2	86
38	yaşam ve ölüm	âdem olmak	87
39	kayıp sevgili	devlerin korkusu	88
40	seyran	direğe bağlananlar	89
42	ithaka	kalbi hızlandıran şeyler	90
43	aynacı	lâzımlığınız ne renkti?	92
44	sisifos	zamansızlık	96
48	masada	adı etna	98
50	düello	bedenin bilgeliği	99
53	kelebek olmak	yola çıktığım an	100

101	kara yazı	ke-ke-le-me	158
102	bir anı	tıppp	159
104	kağıttan kuşlar	yarısını geçmek	161
105	devrim	aşk insanı	162
107	kül olmak	çok önemli bir sorun	163
109	dağla suyun aşkı	yuvarlak	167
110	gözlerin karası	oyuncak	170
113	hücre ve zaman	dağın doruğundan doğmak	169
114	öldürerek büyünür	utancın kızılığı	170
116	eski kadınlar	kendini çizmek	171
118	kuş adasında bir hata	kötülük ve yalan	172
120	gemi	nature morte	174
122	yanlış ölçü	işsiz cellâdın türküsü	175
123	sağlık ocağına ağıt	gidişi duyulmayan	182
125	üç çeşit şair	kedi gerçeği	186
127	düşlerdeki devler	sözcüklerin isyanı	187
129	eşeklerin zamanı	yeni zamanlarda	188
130	herkesin stefan'ı	pirinç tanesi	189
132	iki karın iki dünya	ölüp giden günlere	190
134	hiç kimse	şimdi	194
135	topla martı	bulmaca	195
136	serzeniş	yolculuk	196
137	filozofun temel sorunu	yapayalnız bir gök ve şölen	197
141	ayla güneşin farkı	mahpusluk ve utanç	201
142	unutmak	başlamak ve bitmek	204
143	tarihin uykusu	muştı	207
145	trajikomik ölüm	çizgi	209
147	denizler ve okyanuslar	bir köprü gerek	211
148	ecce homo	hikmet	212
149	tanrı, efendi ve köle	bahane	213
151	homo clausus	metamorfoz	216
153	şairin esini	susmalar ve boşluklar	220
154	aynı yıldız	kendini bilse insan	219
156	şairin ölümü	dilek	221
158	inci ve ölüm	banam mı susuyorlar?	222

bilinçdışımın güncesi

2025'den kalan şiirli izler

**yorgun elleri
yaşlıydı çalgıcının
koptu telleri**

**kemanın hüznü
apak saçları döktü
tel yere düştü**

**duymadı kimse
bilemedi dinleyen
eksik notaları**

**mustafa
sütlaş
2026**